

**JAARVERSLAG
VAN DE
VASTE COMMISSIE VOOR
TAALTOEZICHT
OVER HET JAAR 1990**

BEKNOPTE TEKST

overgezonden door de minister van Binnenlandse Zaken in uitvoering van artikel 55 van de wet van 2 augustus op het gebruik van de talen in bestuurszaken (artikel 62 van het koninklijk besluit van 18 juli 1966, houdende coördinatie van de wetten op het gebruik der talen in bestuurszaken.)

INHOUD

INLEIDING

I.	SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIE EN DE ADMINISTRATIEVE DIENST	6
II.	WERKZAAMHEDEN VAN DE COMMISSIE	7

RECHTSPRAAK

DEEL I

I.	TOEPASSINGSSFEER VAN DE GECOORDINEERDE WETTEN	PM
II.	KLACHTEN WAAROVER DE V.C.T. ZICH NIET HEEFT UITGESPROKEN WEGENS ONBEVOEGDHEID	9
A.	Gecoördineerde wetten niet van toepassing	9
B.	Taalgebruik in gerechtszaken	PM
C.	Taalgebruik in het leger	10

DEEL II

I.	DIENSTEN WAARVAN DE WERKKRING HET HELE LAND BESTRIJKT	13
A.	Behandeling in binnendienst	PM
B.	Berichten en mededelingen aan het publiek	13
C.	Betrekkingen met particulieren	14
D.	Akten en getuigschriften	17
E.	Betrekkingen met andere diensten	PM
F.	Betrekkingen met een privaat bedrijf	PM
G.	Trappen van de hiërarchie en taalkaders	18
1.	Aantal uitgebrachte adviezen	18
2.	Controle op de naleving van de taalkaders	18
3.	Ontstentenis van taalkaders	19

4.	Rechtspraak van de V.C.T.	22
a.	Trappen van de hiërarchie	22
b.	Taalkaders	24
c.	Niet-naleving van de taalkaders	30
d.	Benoemingen en bevorderingen in taalkaders na gewestvorming	31
e.	Ontstentenis van taalkaders	32
H.	Taalrol	PM
I.	Taalkennis	33
J.	Tweetalig adjunct	35
K.	Organisatie van de diensten	36
L.	Sabena	36
II.	DIENTEN VAN DE GEMEENSCHAPS- EN GEWESTEXECUTIEVEN	38
III.	DIENTEN DIE IN HET BUITENLAND GEVESTIGD ZIJN	40
IV.	GEWESTELIJKE DIENTEN	40
A.	Kwalificatie van de dienst	PM
B.	Berichten en mededelingen aan het publiek	40
C.	Betrekkingen met particulieren	41
D.	Organisatie van de diensten	PM
E.	Behandeling in binnendienst	42
F.	Taalkennis	43
V.	BRUSSEL-HOOFDSTAD	44
A.	Gewestelijke en niet-gemeentelijke plaatselijke diensten	44
1.	Berichten en mededelingen aan het publiek	44
2.	Betrekkingen met particulieren	45
3.	Taalkennis van het personeel	48
4.	Gebruik van de talen in binnendienst	PM
5.	Getuigschriften	PM
B.	Gemeentelijke plaatselijke diensten	
	O.C.M.W. - Brusselse agglomeratie	52
1.	Berichten en mededelingen aan het publiek	52
2.	Betrekkingen met particulieren	54
3.	Taalkennis van het personeel	56
4.	Behandeling in binnendienst	57
5.	Getuigschriften	57

VI.	GEMEENTEN MET EEN SPECIALE REGELING	58
A.	Berichten en mededelingen aan het publiek	58
B.	Getuigschriften	PM
C.	Betrekkingen met particulieren	60
D.	Taalkennis van het personeel	60
E.	Organisatie van de diensten	61
VII.	EENTALIGE PLAATSELIJKE DIENSTEN	61
A.	Betrekkingen met particulieren	61
B.	Betrekkingen tussen diensten	PM
C.	Organisatie van de diensten	PM
VIII.	DUITS TAALGEBIED EN GEMEENTEN UIT HET MALMEDYSE	61
A.	Berichten en mededelingen aan het publiek	61
B.	Getuigschriften, verklaringen, machtigingen en vergunningen	PM
C.	Taalkennis van het personeel - Administratieve toestand	63
D.	Administratieve handelingen van de gerechtelijke overheid	PM
E.	Organisatie van de diensten	63

DEEL III

Bijzonder verslag van de Nederlandse afdeling

I.	INLEIDING	65
II.	OVERZICHT VAN DE UITGEBRACHTE ADVIEZEN	66
A.	Decreet van 19 juli 1973	66
B.	Toepassing van de gecoördineerde taalwetten	66
1.	Toepassings sfeer	66
2.	Plaatselijke diensten	68
	Berichten en mededelingen aan het publiek	68
	Getuigschriften	68
3.	Gewestelijke diensten	69
	Berichten en mededelingen aan het publiek	69

DEEL IV

Bijzonder verslag van de Franse afdeling

I.	GEWESTELIJKE DIENSTEN	71
	Berichten en mededelingen aan het publiek	71
II.	DIENSTEN WAARVAN DE WERKKRING HET HELE LAND BESTRIJKT	71
	Betrekkingen met particulieren	71
III.	DIENSTEN VAN DE GEMEENSCHAPS- EN GEWESTEEXECUTIEVEN	72
	Taalkennis van het personeel	72

DEEL V

Bijzondere rubrieken

I.	ALGEMENE VOLKS- EN WONINGTELLING IN 1991	73
II.	TAALEXAMENS	76
III.	TAAALGEBRUIK IN DE BEDRIJVEN	77

INLEIDING

De Vaste Commissie voor Taaltoezicht heeft de eer, overeenkomstig de wet, haar activiteitsverslag over het jaar 1990 voor te leggen.

Dit verslag is het 26e sinds de inwerkingtreding van de wet van 2 augustus 1963.

I. SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIE EN DE ADMINISTRATIEVE DIENST

1. Samenstelling van de Commissie

In 1990 zijn er wijzigingen opgetreden in de samenstelling van de V.C.T. zoals die werd vastgesteld bij koninklijk besluit van 28 juli 1986.

Bij koninklijk besluit van 9 april 1990 werd aan de heer Herman VAN IMPE, met ingang op 30 januari 1990, ontslag verleend als vast lid van de Nederlandse afdeling. Hij werd opgevolgd door de heer CROISIAU, in diens hoedanigheid van plaatsvervangend lid.

Bij koninklijk besluit van 12 januari 1990 werd ontslag verleend aan de heer Maurice DEHU, plaatsvervangend lid van de Franse afdeling.

Van februari 1990 af, is de Commissie als volgt samengesteld:

1) Nederlandse afdeling

Vaste leden:

de heren E. VAN LEUVEN, (ondervoorzitter), P. DECLERCK, E. DIRIX en E. VAN LERBERGHE.

Plaatsvervangende leden:

de heren C. VAN EECKAUTE, G. CROISIAU, H. VAN BUYTEN, H. MACHIELSEN, M. BOES.

2) Franse afdeling

Vaste leden:

de heren H. PLUNUS (ondervoorzitter), J.P. JACOBS, J.M. BUSINE, J. BERTOUILLE en M. VAN DOOSSELAERE.

Plaatsvervangende leden:

de heren G. MOORAT, J.F. DECHAMPS, R. BOSSAUX.
mevrouw S. HENRION-GIELE.

3) Duitstalig lid: de heer W. WEHR.

Plaatsvervangend lid: mevrouw L. WIESEN

2. Samenstelling van de administratieve dienst

De leiding van de administratieve dienst omvatte de heer J. VOSSEN, bestuursdirecteur, mevrouw S. VANDERMEIREN, bestuursdirecteur, tw. adj., de heren PIESENS en PIRET, adviseurs.

Het secretariaat van de Commissie, verenigde afdelingen, werd waargenomen door de heer R. PIESENS en mevrouw S. VANDERMEIREN.

De heer A. RASKIN, tot bij zijn pensionering op 31 november 1990, en vervolgens mevrouw S. VANDERMEIREN, enerzijds, en de heer PIESENS, anderzijds, hebben het ambt van secretaris-verslaggever uitgeoefend respectievelijk m.b.t. de Franse en de Nederlandse afdeling.

II. WERKZAAMHEDEN VAN DE COMMISSIE

Tijdens het jaar 1990 hebben de verenigde afdelingen 54 zittingen gehouden.

De werkzaamheden van de verenigde afdelingen worden in de delen I, II en V behandeld.

De werkzaamheden van de Nederlandse en van de Franse afdeling worden in de delen III en IV behandeld.

Algemene statistische gegevens

Betreffende de klachten en vragen om advies geven de volgende tabellen alle nuttige inlichtingen:

VERENIGDE AFDELINGEN

Ingediende zaken

	Vragen om advies	Klachten	Onderzoeken	Totaal
F	12	117		129
N	15	91	23	129
D	1	20		21
Totaal	28	228	23	279

Afgehandelde zaken (1) (2)

F + N	5		6	11
F	11	16	1	28
N	8	71	1	80
D	2	5		7
Totaal	26	92	8	126

(1) In vorige jaren ingediende zaken inbegrepen.

(2) Over 78 klachten werd een enkel advies uitgebracht.

NEDERLANDSE AFDELING

	Vragen om advies	Klachten	Onderzoeken	Totaal
Ingediende zaken		29		29
Afgehandelde zaken		13		13

FRANSE AFDELING

	Vragen om advies	Klachten	Onderzoeken	Totaal
Ingediende zaken		2		2
Afgehandelde zaken (1)	1	2		3

(1) Met inbegrip van de zaken die in de vorige jaren werden ingediend.

RECHTSPRAAK

Ten einde een zo klaar mogelijk overzicht te geven van de activiteiten van de Commissie, worden hiernavolgend de in 1989 uitgebrachte adviezen op beknopte wijze, maar eventueel met enige toelichting (aangelegenheden met algemene draagkracht) weergegeven.

DEEL I

- I. TOEPASSINGSSFEER VAN DE GECOORDINEERDE TAALWETTEN: P.M.
- II. KLACHTEN WAAROVER DE V.C.T. ZICH NIET HEEFT UITGESPROKEN WEGENS ONBEVOEGDHEID

A. Gecoördineerde taalwetten niet van toepassing

- Vereniging van particulieren:
eentalige spandoeken.

De V.C.T. heeft zich onbevoegd verklaard omdat de spandoeken met de vermelding "Fête de l'Europe, rue Archimède, Bruxelles" die waren opgehangen in de buurt van de Wetstraat en de Montoyerstraat, niet uitgingen van de stad Brussel of van een van haar diensten, maar van een vereniging van particulieren.

(Advies 22.038/II/PN van 10 mei 1990.)

- M. Demaret, schepen van de stad Brussel:
eentalige brochure.

De gecoördineerde taalwetten zijn niet van toepassing in zoverre de heer Demaret een - uitsluitend in het Frans gestelde - brochure (Le Bruxellois) niet in zijn publieke hoedanigheid of op kosten van de gemeente of met medewerking van het gemeentepersoneel heeft laten stellen, drukken of verspreiden.

(Advies 22.038/II/PN van 20 september, 18 oktober en 20 december 1990.)

- Orde der Geneesheren, Conseil du Brabant francophone:
Franstalig contract.

Het St.-Elisabethziekenhuis heeft het contract van een geneesheer laten opmaken in het Frans. De V.C.T. heeft zich onbevoegd verklaard onder verwijzing naar artikel 1., § 1, 1°, van de gecoördineerde taalwetten. Inzake taalgebruik

zijn de bepalingen opgenomen in de wet van 25 juli 1938 op de Orde der Geneesheren nog altijd van toepassing.
(Advies 22.222/II/PN van 20 december 1990.)

- Minister van Openbaar Ambt:

vraag om onderzoek betreffende het voorstel van wet nr. 276 van de heer CARDOEN en consorten, tot wijziging van de op 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken door de invoering van een stelsel van tweetaligheidspremies.

Het voorwerp van de gestelde vragen valt niet onder de bevoegdheid van de V.C.T. wier opdracht nauwkeurig door de wetgever werd omschreven (art. 60, § 1 en 61, §§ 1 en 2, gecoördineerde taalwetten).

(Advies 22.020/V/PN van 8 maart 1990.)

- Eupense balie:

tableau van de Orde van de Advocaten en lijst der stagiairs enkel in het Duits gesteld.

De betwiste documenten hebben de aard van een mededeling aan het zowel Duitstalige als Franstalige publiek.

De V.C.T. merkt op dat de Orde van de Advocaten weliswaar verbonden is met de uitoefening van de rechterlijke macht, maar daarom nog geen orgaan of medewerker van de rechterlijke macht is. Bovendien is de Orde van de advocaten geen administratieve overheid in de zin van artikel 14 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De V.C.T. meent bijgevolg dat de gecoördineerde taalwetten niet van toepassing zijn op het betreffende geval; zij verklaart zich onbevoegd.

(Advies 21.162/II/PN van 18 januari 1990.)

B. Taalgebruik in gerechtszaken: P.M.

C. Taalgebruik in het leger

- Brandwondencentrum van het Militair Hospitaal te Nederover-Heembeek:

medisch document voor een Nederlandstalige, door een arts opgemaakt in het Frans.

De gecoördineerde taalwetten zijn toepasselijk op de gecentraliseerde en gedecentraliseerde openbare diensten van de Staat, van de provinciën en van de gemeenten voor zover zij inzake taalgebruik niet beheerst worden door een andere wet (art. 1, § 1, 1°, gecoördineerde taalwetten).

Het Militair Hospitaal van Brussel valt onder toepassing van artikel 25 van de wet van 30 juli 1938, gewijzigd bij de wet van 30 juli 1955 op het gebruik van de talen bij het leger.

De V.C.T. heeft zich derhalve onbevoegd verklaard.
(Advies 21.175/II/PN van 20 september 1990.)

- Kwartier Koningin Elisabeth te Evere:
eentalig Franse plattegrond van Brussel en omgeving.

De V.C.T. heeft geoordeeld dat berichten en mededelingen aan het publiek, die in een legergebouw zijn uitgehangen, niet onder toepassing vallen van de gecoördineerde taalwetten.

Zij heeft zich onbevoegd verklaard.
(Advies 21.164/II/PN van 25 januari 1990.)

- Kwartier Koningin Elisabeth te Evere:
eentalig Franse plattegrond van Brussel en omgeving.

Zelfde klacht als die welke het voorwerp heeft uitgemaakt van het bovenstaande advies 21.164/II/PN van 25 januari 1990.

(Advies 21.150/II/PN van 22 februari 1990.)

- Ministerie van Landsverdediging:
detachement Franstalige Belgische rijkswachters bij de Belgische Ambassade in Kinshasa.

De opdracht van de (Frans- of tweetalige) rijkswachters, namelijk instaan voor de veiligheid van de gebouwen en het personeel van de Ambassade, heeft het voorwerp uitgemaakt van een overeenkomst afgesloten tussen de departementen van Landsverdediging en van Buitenlandse Zaken.

Op grond van artikel 2, § 2, van de wet van 2 december 1957, is de Rijkswacht één van de krijgsmachten en valt zij dus onder toepassing van de wet van 30 juli 1938, gewijzigd door de wet van 30 juli 1955 op het gebruik van de talen bij het leger. Die wet stelt o.m. het gebruik van de talen vast voor de onderlinge betrekkingen tussen militaire overheden, evenals voor de betrekkingen tussen deze laatste en de administratieve overheden en het publiek.

Voor taken die als gerechtelijke aangelegenheden worden beschouwd, valt de Rijkswacht daarentegen onder toepassing van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik van de talen in gerechtszaken. Bovendien valt de Rijkswacht onder toepassing van de gecoördineerde taalwetten in bestuurszaken, artikel 47, wat haar buitenlandse diensten betreft.

De V.C.T. was van oordeel dat de voornoemde opdracht van de Belgische rijkswachters bij de Belgische Ambassade te Kinshasa een activiteit van de krijgsmachten was die niet onder toepassing van de gecoördineerde taalwetten viel, en verklaarde zich ter zake niet bevoegd.

(Advies 21.086/II/PN van 15 maart 1990.)

DEEL II

I. DIENSTEN WAARVAN DE WERKKRING HET HELE LAND BESTRIJKT

A. Behandeling in binnendienst (art. 39,§1, en 17,§1): P.M.

B. Berichten en mededelingen aan het publiek (art. 40)

- Nationale dienst voor de afzet van land- en tuinbouwprodukten:

eentalig Franse aankondiging in een folder uitgegeven in Edingen.

De vermelding die naast een tweetalig programma van een sportactiviteit staat en die als volgt luidt : "En remerciement à l'O.N.D.H.A. - Office national des débouchés horticoles et agricoles", werd opgenomen op verzoek van een sportclub van Edingen, "Le Cyclo Bol d'Air", waarvan de activiteit een privé-karakter heeft.

De gelaakte mededeling werd niet gepubliceerd op verzoek van de N.D.A.L.T.P.; de programmaverantwoordelijke heeft overigens bevestigd dat die reclame werd afgedrukt op zijn eigen initiatief.

De V.C.T. was van oordeel dat de klacht niet gegrond was, aangezien de N.D.A.L.T.P. de uitgever van het programma geen mandaat heeft gegeven om er zijn benaming in te vermelden.

(Advies 21.095/II/PN van 18 januari 1990.)

- N.M.K.N. en Gemeentekrediet:

hun kantoren in het homogeen Nederlandse taalgebied worden in boekdeel 1 van de Gouden Gids onder rubriek 6085 in de twee talen vermeld.

Overeenkomstig artikel 40, lid 2, van de gecoördineerde taalwetten worden de berichten en mededelingen die de centrale diensten rechtstreeks aan het publiek richten, in het Nederlands en in het Frans gesteld.

De V.C.T. oordeelt derhalve dat de berichten die uitgaan van het centraal bestuur van de N.M.K.N. en gepubliceerd zijn in boekdeel 1 van de Gouden Gids, in het Nederlands en in het Frans moeten worden gesteld.

De N.M.K.N. en het Gemeentekrediet hebben conform de gecoördineerde taalwetten gehandeld.

(Advies 21.184/II/PN van 25 januari 1990.)

- Regie voor Maritiem Transport (cfr. advies nr. 17.033 van 28 februari 1985)

De V.C.T. was van oordeel dat de in België erkende talen steeds voorrang moeten hebben op de vreemde talen en dat het Engels na de drie landstalen moet komen. Aangezien de activiteit van de ferryboten echter buiten het nationaal territorium plaatsgrijpt en ook het veiligheidsargument in aanmerking moet worden genomen, kan de V.C.T. ermee instemmen dat voorrang wordt verleend aan de Engelse taal.

Wat de vertoningen van Engelstalige, niet-ondertitelde films in de bioscoopzaal van de ferry-boats betreft, was de V.C.T. van oordeel dat een geluidsfilm een kunstwerk is en derhalve niet onder toepassing van de gecoördineerde wetten valt (advies nr. 4319 van 24 september 1977). Het zou wat anders zijn, mocht het om mededelingen gaan, die door de R.M.T. bij middel van films aan het publiek zouden worden gericht.

(Advies 21.116/II/PN van 22 februari 1990.)

- P.T.T.:
vraag om advies betreffende de verspreiding, op verzoek van INBEL, van folders betreffende brochures uitgaande van de Vlaamse Executieve en de Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting.

De V.C.T. heeft geoordeeld dat folders uitgaande van INBEL waarin verwezen wordt naar brochures die op aanvraag van de particulieren verkrijgbaar zijn bij respectievelijk de Vlaamse Executieve en de bedoelde Gemeenschapsminister, berichten en mededelingen zijn die uitgaan van een dienst met werkkring over het gehele land (INBEL) en aan het publiek worden gericht door bemiddeling van de plaatselijke diensten (postkantoren van het Brusselse Gewest).

Dergelijke mededelingen worden gesteld in het Nederlands en in het Frans.

(Advies 22.015/II/P van 29 maart, 31 mei, 28 juni, 13 september en 13 oktober 1990.)

C. Betrekkingen met particulieren (art. 41, § 1)

- Staatssecretariaat voor Landbouw:
identificatie- en registratiedocument voor runderen bestemd voor nationaal gebruik; vraag om advies.

Het identificatiedocument bestaat uit 4 verschillende en afscheurbare luiken :

- het merkingsluik, dat de verwittiging vormt van het plaatsen van het oogmerk en dat aan het centraal organisme wordt gericht;

- het begeleidingsdocument, dat het dier vergezelt wanneer het zijn beslag van herkomst verlaat;
- het vertrekluk, dat eveneens een verwittiging is, gericht aan het centrale organisme;
- de strook.

De identificatiedocumenten worden door het centrale organisme aan elke houder van een beslag gericht; elk element draagt de naam en het adres van deze laatste evenals het rangnummer dat aan zijn beslag wordt toegekend.

De V.C.T. heeft als volgt geadviseerd.

Het identificatiedocument van runderen is een gepersonaliseerd document waarop de bepalingen van artikel 41 van de gecoördineerde taalwetten, betreffende de betrekkingen tussen een uitvoeringsdienst ("centrale organisme" genaamd) en de particulieren, van toepassing zijn. Door zijn element "begeleidingsdocument" is het ook een vergunning en een getuigschrift waarop de bepalingen van artikel 42 van de gecoördineerde taalwetten van toepassing zijn.

In casu, en binnen de perken van deze reglementering van sanitaire aard, zijn de houders van een beslag private bedrijven en is de afwijkende bepaling van artikel 41, § 2, op hen toepasselijk. Die bedrijven, in zoverre zij gevestigd zijn in gemeenten bedoeld in de artikelen 6, 7 en 8 van de voornoemde wetten, dienen als particulieren te worden beschouwd.

De eentaligheid is de regel voor de betrekkingen van een uitvoeringsdienst met de particulieren en de private bedrijven; dit geldt ook voor de opstelling van de vergunningen en getuigschriften afkomstig van een dergelijke dienst waar het gebruik van één van de drie landstalen voorgescreven is.

Niettemin moet, om praktische redenen, het gelijktijdige gebruik van de drie landstalen voor bepaalde vermeldingen worden toegelaten, inzonderheid op het luk "begeleidingsdocument" en op de voorzijde van het "vertrekluk". In dit geval moet voorrang worden verleend aan de taal die door de eerste houder wordt gebruikt, onder voorbehoud van de bepalingen van § 2 van artikel 41 van de gecoördineerde taalwetten.

(Advies 21.195/I/PN van 24 juli 1990.)

- Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering: eentalig Franse brieven gericht aan een Nederlandstalige van Brussel-Hoofdstad (de uitbater van een klinisch laboratorium); alleen het adres was in het Nederlands gesteld.

Het R.I.Z.I.V. is een centrale dienst die, krachtens artikel 41, § 1, van de gecoördineerde taalwetten voor zijn betrekkingen met de particulieren gebruik dient te maken

van die van de drie talen waarvan de betrokkenen zich hebben bediend.

Derhalve diende de briefwisseling uitgaande van het R.I.Z.I.V. integraal in het Nederlands te zijn gesteld, daar ze bestemd was voor een Nederlandstalig particulier uit Brussel-Hoofdstad; het R.I.Z.I.V. kon aan de hand van de adressering gemakkelijk de taalaanhoorigheid van de particulier bepalen; daarenboven werden destijds de gevraagde stukken met betrekking tot de erkenning van de klager om de verstrekkingen inzake klinische biologie te verrichten in het Nederlands gesteld.

(Advies 21.160/II/PN van 9 juli 1990.)

- Ministerie van Verkeerswezen - Dienst Inschrijving Motorvoertuigen:

onwettige situatie inzake "vrije taalkeuze" bij de inschrijving van motorvoertuigen.

De Dienst Inschrijving Motorvoertuigen moet voor zijn betrekkingen met de particulieren gebruik maken van die van de drie talen waarvan de betrokkenen zich hebben bediend (art. 41, § 1, van de gecoördineerde taalwetten), ook wanneer dit gebeurt door bemiddeling van private medewerkers, opdrachthouders of deskundigen (art. 50).

Aan de private bedrijven, die gevestigd zijn in een gemeenten zonder speciale regeling uit het Nederlandse of uit het Franse taalgebied, wordt echter in de taal van dat gebied geantwoord (art. 41, § 2). Aan de verkopers in de gemeenten van het homogeen Nederlandse of Franse taalgebied moet de dienst formulieren sturen die zijn gesteld in de taal van het gebied waarin zij wonen; zij worden ingevuld door de koper, die zijn taalkeuze kenbaar maakt door een bepaald vak aan te kruisen. Aldus zal hij van de betrokken dienst documenten ontvangen die stroken met het voornoemde artikel 41, § 1.

De bestaande situatie is geenszins in strijd met de gecoördineerde taalwetten en de klacht is dus niet gegrond.

(Advies 22.001/II/PN van 14 juni 1990.)

- Brusselse agglomeratie:

Franstalige circulaire i.v.m. aanvullende opleidingscursussen voor taxichauffeurs gestuurd aan Nederlandstalige taxi-uitbaters.

De V.C.T. heeft de klacht, conform artikel 41, § 1, van de gecoördineerde taalwetten, gegrond bevonden; de circulaire had de taxichauffeurs moeten zijn gestuurd in de taal die zij hadden gekozen voor hun inschrijving voor het geschiktheidsexamen.

(Advies nr. 22.084/22.086/II/PN van 25 oktober 1990.)

- Ministerie van Justitie:

brief gestuurd aan een Nederlandstalige in een eentalig Franse envelop.

De V.C.T. heeft de klacht gegrond bevonden. Conform artikel 41, § 1, van de gecoördineerde taalwetten en de vaste rechtspraak van de V.C.T. moest het ministerie van Justitie zijn brieven aan een Nederlandstalige integraal en uitsluitend in het Nederlands hebben gesteld. Aangezien het briefhoofd deel uitmaakt van de brief, had het eveneens Nederlandstalig moeten zijn.

(Advies 22.147/II/PN van 13 december 1990.)

- Algemeen Rijksarchief:

onderzoek naar de toepassing van artikel 41, § 1, van de gecoördineerde taalwetten, binnen deze uitvoeringsdienst met zetel te Brussel-Hoofdstad (art. 44 en 45).

De eentaligheid is de regel voor het personeel van de centrale en uitvoeringsdiensten die te Brussel-Hoofdstad zijn gevestigd; dit personeel moet op de Nederlandse of op de Franse taalrol ingeschreven zijn, overeenkomstig de bepalingen van artikel 43 waarnaar verwezen wordt door artikel 44. De uitvoeringsdiensten moeten echter zo georganiseerd zijn dat het publiek zonder enige moeite in het Nederlands of in het Frans kan te woord gestaan worden (artikel 45).

Uit het voorgaande blijkt enerzijds dat het Nederlands- en Franstalig personeel, tewerkgesteld in de onderscheiden zalen van het Algemeen Rijksarchief, de tweede taal niet moet kennen, maar, anderzijds, moet het publiek dat die zalen bezoekt in alle omstandigheden personeel kunnen vinden dat zijn taal spreekt.

Het komt de Algemeen Rijksarchivaris dan ook toe de bepalingen van het voornoemde artikel 43 na te leven.

(Advies 22.046/V/P van 29 november 1990.)

D. Akten en getuigschriften (art. 42)

- Ministerie van Verkeerswezen - Bestuur van het Vervoer:

Nederlandstalig inschrijvingsbewijs voor een Franstalige uit Linkebeek die zijn aanvraag in het Frans had gedaan aan de hand van een Franstalig formulier.

Met toepassing van artikel 42 van de gecoördineerde taalwetten stelt een centrale dienst alle akten, getuigschriften, verklaringen, machtigingen en vergunningen in die van de drie talen (het Nederlands, het Frans of het Duits) waarvan de belanghebbende particulier het gebruik vraagt.

De klacht is dus ontvankelijk en gegrond.

(Advies 22.186/II/PF van 13 december 1990.)

- E. Betrekkingen met andere diensten (art. 39): P.M.
- F. Betrekkingen met een privaat bedrijf (art. 41, § 2): P.M.
- G. Trappen van de hiërarchie en taalkaders (art. 43)

1. Aantal uitgebrachte adviezen

In 1990 hebben de verenigde afdelingen van de V.C.T. twee adviezen uitgebracht over ontwerpen tot wijziging van trappen van de hiërarchie. Over dezelfde periode brachten zij vijftien adviezen uit over ontwerpen van taalkaders waarvan er elf betrekking hebben of wijzigingen van bestaande taalkaders.

2. Controle op de naleving van de taalkaders

Ten einde een betere controle te kunnen uitoefenen op de naleving van de taalkaders besliste de V.C.T. op 17 januari 1985 om voor alle diensten die bij de vaststelling van taalkaders betrokken zijn, vanaf 1 juli 1985 en nadien om de zes maanden, de personeelssituatie t.o.v. de bestaande taalkaders op te vragen.

De verkregen cijfergegevens worden telkens samengevat in een tabel en uitvoerig besproken in de vergaderingen van de V.C.T.

Ter zitting van 5 juli 1990 besprak de V.C.T. de verkregen cijfergegevens betreffende de effectieven per 1 januari 1990 en stelde hierbij vast dat een groot aantal diensten, niettegenstaande hun een herinneringsbrief werd toegestuurd, hebben nagelaten de cijfergegevens betreffende de effectieven per 1 januari 1990 mede te delen.

Daarom vroeg de V.C.T. aan de Eerste minister bij brief van 30 juli 1990 met referentie 16.276/V/P om er bij alle ministers op aan te dringen opdat in de toekomst hun departement en de centrale- en uitvoeringsdiensten waarover zij toezicht of voogdij uitoefenen, de nodige gegevens tijdig aan de V.C.T. zouden meedelen om haar in staat te stellen haar onderzoek naar het naleven van de taalkaders zo juist en zo volledig mogelijk te verrichten.

De Eerste minister antwoordde hierop bij brief van 19 september 1990 dat hij bij zijn in gebreke gebleven collega's aangedrongen had opdat zij tijdig aan de V.C.T. de nodige gegevens zouden verschaffen.

I.v.m. de verkregen cijfergegevens over de effectieven per 1 juli 1990, stelde de V.C.T. enkele ernstige overtredingen vast.

Dit geldt voor de Kanselarij (Diensten van de Eerste minister) waar de globale toestand van de trappen 3 tot 12 een evenwichtsverstoring vertoont ten nadele van het Frans kader met een verschil in de verhouding van 14%.

In het hoofdbestuur en de uitvoeringsdiensten van het ministerie van Binnenlandse Zaken en in de Raad van State stelde zij eveneens een gebrek aan evenwicht vast. In geen enkele van die drie diensten werden de taalkaders strikt nageleefd.

Voor het hoofdbestuur manifesteert dat gebrek aan evenwicht zich vooral op de tweede trap van het eentalig kader en zowel op de 1e als op de 2e trap van het tweetalig kader. In de uitvoeringsdiensten vertoont de globale toestand van de trappen 3 tot 12 een evenwichtsverstoring ten nadele van het Frans kader met een verschil in de verhouding van 35,93%.

Wat het Administratief Secretariaat van de Raad van State betreft, stelde de V.C.T. in de globale toestand van de trappen 3 tot 12 een evenwichtsverstoring vast ten nadele van het Frans kader met een verschil in de verhouding van 10,1%.

In de Regie der Luchtwegen worden de taalkaders evenmin nageleefd. Wat het hoofdbestuur betreft, situeert het gebrek aan evenwicht zich vooral ter hoogte van de eerste twee trappen van de hiërarchie. De globale bestanden van de trappen 3 tot 12 van het C.A.N.A.C.-centrum en de Luchthaven te Zaventem vertonen beide een evenwichtsverstoring ten nadele van het Frans kader met een verschil in de verhouding van respectievelijk 24,8% en 14,6%.

De V.C.T. verzocht de bevoegde ministers met deze overwegingen rekening te willen houden en haar te willen meedelen welk gevolg zij aan deze brief zouden geven.

3. Ontstentenis van taalkaders

Hieronder volgt een lijst van diensten die niet over taalkaders beschikken, gegroepeerd per ministerieel departement.

BUITENLANDSE ZAKEN

Dienst voor de Overzeese Sociale Zekerheid

De trappen 3 tot 12 werden vernietigd door het arrest van de Raad van State 29.614 van 23 maart 1988. Er is nog geen nieuw voorstel van taalkaders aan het advies van de V.C.T. voorgelegd.

ECONOMISCHE ZAKEN

Nationaal Instituut voor Extractiebedrijven

Over een beroep, door de V.C.T. bij de Raad van State ingediend op 8 september 1987, sprak deze laatste zich uit in arresten 32.993 van 13 september 1989 en 34.800 van 24 april 1990, waarbij de weigerende beslissing van de minister van Economische Zaken om taalkaders te laten vaststellen, werd vernietigd. Tot op heden werden er geen taalkaders vastgesteld.

Instituut tot aanmoediging van het wetenschappelijk onderzoek in Nijverheid en Landbouw

Nationaal Waarborgfonds inzake kolenmijschade

Studiecentrum voor Kernenergie

De V.C.T. heeft op 5 oktober 1985 bij de Raad van State een beroep ingediend tegen de impliciete weigering van de bevoegde minister om de taalkaders vast te stellen.

Nationale Instelling voor Radioactief Afval en Splijtstoffen

Instelling voor de ontwikkeling van de ondergrondse vergassing.

Interuniversitair Instituut voor Kernwetenschappen.

FINANCIEN

Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid

Op 25 januari 1990 bracht de V.C.T. een advies 20.037/I/P uit, waaraan tot op heden geen gevolg werd gegeven.

Gemeentekrediet van België

Gelijklopend aan de procedure voor de Rechtbank van Eerste Aanleg heeft de V.C.T. bij de Raad van State een beroep ingediend tegen de impliciete weigering van de bevoegde minister om de taalkaders vast te stellen.

Nationale Investeringsmaatschappij

Op 23 juli 1990 heeft de V.C.T. bij de Raad van State een beroep ingediend tegen de impliciete weigering van de bevoegde minister om de taalkaders vast te stellen.

BINNENLANDSE ZAKEN

Nationaal Orkest van België

Nationale Dienst voor de Congressen

Koninklijke Muntchouwborg

Koninklijke Academie Overzeese Wetenschappen

TWERKSTELLING EN ARBEID

Instituut voor verbetering van de arbeidsvoorwaarden

Op 31 mei 1990 bracht de V.C.T. een advies 21.005/I/P uit, waaraan tot op heden geen gevolg werd gegeven.

VERKEERSWEZEN

Regie voor Maritiem Transport

Een ontwerp van taalkaders is in behandeling (dossier 22.029/I/P).

N.M.B.S.

De taalkaders zijn vernietigd door de Raad van State op 26 juni 1986 (arrest 26.770). Er is nog geen nieuw voorstel van taalkaders ingekomen.

Regie van Telegrafie en Telefonie

De taalkaders van het hoofdbestuur (3e tot 12e trap) zijn vernietigd door de Raad van State op 7 september 1988 (arrest 30.643). Er is nog geen nieuw voorstel van taalkaders ingekomen.

Regie der Posterijen

De taalkaders van de diensten Omslagen te Jemelle en Zegel te Mechelen werden vernietigd door het arrest van de Raad van State 35.011 van 13 september 1989. Er is nog geen nieuw voorstel van taalkaders ingekomen. De minister legde evenmin de ontwerpen van taalkaders van de vakantiecentra voor aan het advies van de V.C.T.

BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJK GEWEST

Gelet op de oprichting van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest en op de wet van 16 juni 1989 die het gebruik van de talen regelt voor de instellingen van dat Gewest, zullen er taalkaders moeten worden opgericht voor alle diensten en instellingen met werkkring over het hele Gewest.

Momenteel weet de V.C.T. nog niet over hoeveel en welke diensten het gaat. Toch bracht de V.C.T. reeds advies uit over voorlopige taalkaders van het ministerie van het Brusselse Gewest (22.228/I/P van 11 oktober 1990), een advies waaraan nog geen gevolg is gegeven. De Brusselse Gewestelijke Huisvestingsmaatschappij, het Centrum voor Informatica voor het Brusselse Gewest en het Brusselse Instituut voor Milieubeheer hebben reeds taalkaders.

4. Rechtspraak van de V.C.T.

Zoals in de vorige jaarverslagen werd aangestipt, zijn de adviezen die i.v.m. de ontwerpen van trappen van de hiërarchie en de ontwerpen van taalkaders werden uitgebracht, hoofdzakelijk van technische aard. Om die reden wordt van die adviezen niet telkens een afzonderlijke samenvatting gegeven, zoals voor de andere adviezen wel het geval is. De beginselen die werden vastgesteld en goedgekeurd bij het onderzoek van die vragen om advies, worden hieronder echter wel meegedeeld.

a. Trappen van de hiërarchie (artikel 43, § 3, 4e lid)

- Rangschikking van de betrekkingen die deel uitmaken van een vlakke loopbaan

De Eerste minister stelt voor de groep met de graden van informaticus, eerstaanwezend informaticus en informaticus-directeur waarvoor de personeelsformatie slechts in één enkele betrekking voorziet, op de 2e trap van de hiërarchie te rangschikken. Naar analogie van de bepalingen van artikel 2 van het koninklijk besluit nr. I van 30 november 1966, volgens hetwelk de graden van een vlakke loopbaan worden gerangschikt onder de laagste graad van die loopbaan, adviseert de V.C.T. dat die gradengroep wordt gerangschikt op de 4e en niet op de 2e graad. (Advies 21.169/I/P van 18 januari 1990.)

- Oneven aantal betrekkingen op de 1e en/of 2e trap van de hiërarchie

Artikel 43, § 3, 1e en 2e lid, van de gecoördineerde taalwetten in bestuurszaken schrijft voor dat, van de rang van directeur af en daarboven, de betrekkingen op elk van de

eerste twee trappen van de hiërarchie in gelijke mate moeten worden toegewezen aan de taalkaders.

Die regel van de numerieke gelijkheid tussen de directiebetrekkingen werd en wordt niet altijd correct toegepast. Meerdere taalkaders voorzien immers in een ongelijke verdeling en reserveren op de 1e en/of 2e trap één betrekking, die dan wordt toegewezen aan een ambtenaar van de Nederlandse of de Franse taalrol naargelang van de noodwendigheden. Anderzijds worden nog geregeld aan de V.C.T. ontwerpen van taalkaders voorgelegd, waar de directiebetrekkingen op die wijze ongelijk zijn verdeeld. Zowel de Raad van State als de V.C.T. verwerpen dit onverdeeld laten of voorbehouden van een betrekking, wanneer het getal der te verdelen betrekkingen op de 1e en/of de 2e trap oneven is.

Een strikte toepassing van artikel 43, § 3 is inderdaad slechts mogelijk wanneer het aantal te verdelen betrekkingen op elk van de eerste twee trappen even is.

Gelet op het karakter van openbare orde van de gecoördineerde taalwetten mag en kan geen andere wettelijke of reglementaire bepaling de eerbiediging van de numerieke gelijkheid in de weg staan.

De V.C.T. heeft de minister verzocht ten zeerste rekening te willen houden met de voorschriften van artikel 43, § 3 i.v.m. de numerieke gelijkheid van de directiebetrekkingen, wanneer hij zijn akkoord verleent over de ontwerpen van personeelsformaties van de diensten die taalkaders moeten hebben.

(Advies 22.261/V/P op 22 december 1990 gezonden aan de ministers van Begroting en van Openbaar Ambt.)

- Rangschikking van de graden gelijk aan of hoger dan die van directeur

De V.C.T. gaat ermee akkoord dat de graad van adjunct-directeur samen met die van directeur op de 1e trap van de hiërarchie wordt gerangschikt; daarbij worden het ambt en de hiërarchische verantwoordelijkheden van de adjunct-directeur in aanmerking genomen, evenals de toestand die eerst in andere openbare financiële instellingen.
(Advies 21.148/A/I/P van 18 januari 1990.)

- Indeling in trappen voor de vaststelling der taalkaders

Het koninklijk besluit van 3 februari 1984 tot hiërarchische indeling van de graden in rangen moet worden gewijzigd, d.w.z. dat de graden van administrateur-generaal en van adjunct administrateur-generaal hiërarchisch moeten worden ingedeeld alvorens de taalkaders van het Instituut

ter Verbetering van de Arbeidsvoorwaarden bij koninklijk besluit worden vastgelegd.
(Advies 21.005/I/P van 31 mei 1990.)

- Graden van eerstaanwezende

De V.C.T. adviseert dat bij de R.T.T. de graden van "eerstaanwend" opgenomen in rang 24, die niet behoren tot een vlakke loopbaan, en in de rangen 25, 35, 42, 43 en 44 worden gerangschikt onder de graad waarvan de titularis voordien was voorzien.

(Advies 22.091/I/PF van 27 september 1990.)

b. Taalkaders (art. 43, § 3)

- Toepassing verdeelsleutel per trap

Niettegenstaande het gaat om een overgangsmaatregel en hoewel zij de redenen kan begrijpen waarom wordt voorgesteld om op bepaalde trappen de verantwoorde verhouding niet toe te passen (namelijk, dat er teveel Nederlandstalig personeel werd overgedragen), toch acht de V.C.T. zich er toe verplicht op te merken dat taalkaders betrekkingen verdelen die vooraf zijn opgericht. Artikel 43 stelt een enig criterium om die betrekkingen aan de taalkaders toe te wijzen nl. het "wezenlijk belang". De V.C.T. adviseert dat op alle trappen de verantwoorde verdeelsleutel zou worden toegepast.

(Advies 22.228/I/P van 11 oktober 1990.)

- Advies van de V.C.T.

In het advies 14.071/I/P van 7 oktober 1982 betreffende een aanpassing van de taalkaders van het ministerie van Justitie, drong de V.C.T. erop aan dat het voorstel tot aanpassing van de taalkaders aan de door het koninklijk besluit van 29 juni 1982 gewijzigde personeelsformatie, haar zo spoedig mogelijk diende te worden voorgelegd.

De V.C.T. stelt vast dat uiteindelijk op 28 maart 1989 dit voorstel aan haar advies werd onderworpen, samen met andere aanpassingen die het gevolg zijn van wijzigingen van de personeelsformatie die in werking zijn getreden sedert 1983, 1984 en 1987.

De minister wordt verzocht over elke aanpassing, die aan de taalkaders moet worden aangebracht, onmiddellijk de V.C.T. te raadplegen. Een dergelijke aanpassing zal ook dienen te gebeuren zodra de personeelsformatie van het departement opnieuw zal zijn vastgesteld na de overheveling van de betrekkingen naar de Gemeenschappen en de Gewesten ingevolge de laatste herstructurering van de instellingen.

Bij zijn vraag om advies erover moet de minister een actuele rechtvaardiging voegen van het wezenlijk belang dat de respectieve taalgebieden voor zijn diensten vertegenwoordigen in de vorm van recente cijfergegevens die het Nederlands-Frans werkvolume aantonen over een redelijke referentieperiode.

(Advies 21.039/I/P van 7 juni 1990.)

- Opgeheven personeelsformatie

De V.C.T. meent geen advies te moeten uitbrengen over taalkaders die steunen op een sinds maanden opgeheven personeelsformatie.

(Advies 22.087/I/P van 18 juni 1990.)

- Terugwerking verleend aan taalkadersbesluiten

De V.C.T. herinnert eraan dat volgens haar vaste rechtspraak geen enkele terugwerkende kracht mag worden verleend aan besluiten tot wijziging van de taalkaders behalve ingeval van toepassing van maatregelen van sociale programmatie en op voorwaarde dat er in de nieuw opgerichte betrekkingen geen benoemingen zijn gebeurd vooraleer de wijziging van de bestaande taalkaders bij koninklijk besluit werd bekrachtigd.

(Advies 22.127/I/P van 13 september 1990.)

- Betrekkingen zonder titularis

Artikel 2 van het ontwerp van personeelsformatie van het V.W.S. bepaalt dat er van de acht betrekkingen van hoofdselectieadviseur, eerststaanwend selectieadviseur en selectieadviseur, slechts 5 kunnen worden bezet.

De V.C.T. adviseert niettemin gunstig over het voorstel slechts 5 van die 8 betrekkingen over de taalkaders te verdelen, zij het op voorwaarde dat al het nodige wordt gedaan opdat elke maatregel, die wordt genomen om de 2 betrekkingen van hoofdselectieadviseur te begeven, gericht zij op de toepassing van de numerieke gelijkheid op de 2de trap.

(Advies 21.169/I/P van 18 januari 1990.)

- Inwerkingtreding van personeelsformaties t.a.v. taalkaders

De V.C.T. vestigt de aandacht van de Eerste minister op het feit dat de publikatie en de inwerkingtreding van het koninklijk besluit tot vaststelling van de personeelsformatie het koninklijk besluit houdende vaststelling van de taalkaders moeten voorafgaan.

(Advies 21.168/I/P van 18 januari 1990.)

- Globalisering van de taalkaders

De V.C.T. bevestigt haar vorige adviezen en herhaalt dat het Vast Secretariaat voor Werving van het Rijkspersoneel en het Hoog Comité voor Toezicht twee afzonderlijke centrale diensten zijn. De taalkaders moeten er worden vastgesteld per bestuur, net zoals dat gebeurt voor de personeelsformaties.

Globale taalkaders houden het gevaar in dat, voornamelijk op de 1e en de 2e trap, voor- of nadeel kan worden verleend aan één van de beide gemeenschappen. Afzonderlijke taalkaders bieden de waarborg dat de ene of de andere dienst niet uitsluitend of in grote meerderheid bezet wordt door personeelsleden van eenzelfde taalrol.

(Advies 21.169/I/P van 18 januari 1990.)

- Gradengroepen

De Eerste minister stelt voor de groep, waartoe de graden van informaticus, eerstaanwendend informaticus en informaticus-directeur behoren en waarvoor de personeelsformatie in een enkele betrekking voorziet, in te delen op de 2de trap van de hiërarchie. Naar analogie met de bepalingen van artikel 2 van het koninklijk besluit nr. I van 30 november 1966, naar luid waarvan de vlakke loopbaan gerangschikt wordt onder de laagste graad van die loopbaan, adviseert de V.C.T. deze groep van graden in te delen op de 4de en niet op de 2de trap.

(Advies 21.169/I/P van 18 januari 1990.)

- Aard van de dienst - Afzonderlijke taalkaders

De Dienst voor veiligheid inzake kernenergie werd opgericht door de wet van 4 augustus 1955 betreffende de veiligheid van de Staat op het gebied van de kernenergie. Hij beschikt over een personeelsformatie vastgesteld bij koninklijk besluit. Het gaat om een zelfstandige dienst, die beantwoordt aan internationale implicaties, die van geen enkele algemene directie van het departement afhangt en waarvoor geen interpenetratie bestaat tegenover de andere diensten van het ministerie van Justitie.

Steunend op de duidelijke bepaling van artikel 43, § 3, 1e lid, die voorschrijft dat taalkaders moeten worden opgericht in iedere "centrale dienst", adviseert de V.C.T. dat de betrekkingen van deze Dienst voor veiligheid inzake kernenergie moeten worden verdeeld over aparte taalkaders die gescheiden zijn van die van de andere diensten van Justitie.

(Advies 21.039/I/P van 7 juni 1990.)

- Na te leven numerieke gelijkheid

Bij benoemingen moet de numerieke gelijkheid niet alleen worden nageleefd in het totaal van de graden waaruit de trap bestaat maar ook in elk van de graden die de bewuste trap vormen.

(Advies 21.148/A/I/P van 18 januari 1990.)

- Percenten

De V.C.T. bevestigt haar advies 20.170/I/P dat zij uitbracht op 11 mei 1989. In dat advies oordeelde de V.C.T. dat enkel een verdeling van de betrekkingen over de taalkaders in absolute getallen de wetsvoorschriften ter zake eerbiedigt en rechtszekerheid verleent om te bepalen tot welk taalkader een betrekking behoort. De V.C.T. bevestigt haar standpunt en meent derhalve dat de taalkaders van de Bankcommissie in absolute getallen dienen te worden vastgesteld.

(Advies 21.148/B/I/P van 18 januari 1990.)

Artikel 43, § 3, leden 1 en 5, van de gecoördineerde taalwetten spreekt op twee plaatsen over verdeling van "betrekkingen". Artikel 43, § 3, 1e lid, geeft ontegensprekelijk de Koning de opdracht de bestaande betrekkingen in absolute getallen toe te wijzen aan de onderscheiden taalkaders. Het is enkel deze werkwijze die de rechtszekerheid verleent om te bepalen tot welk taalkader een betrekking behoort.

De V.C.T. adviseert om die redenen, met eenparigheid van stemmen, negatief over het voorstel om de taalkaders van de N.M.K.N. in percenten uit te drukken. Deze maatschappij heeft per 1 januari 1988 een bekend en bepaald personeelsbestand meegedeeld, dat men per trap van de hiërarchie over de taalkaders kan verdelen, en dit op de trappen 3 tot 7, tot de laatste betrekking.

(Advies 20.037/I/P van 25 januari 1990.)

- Verdeling van de betrekkingen op de eerste en/of tweede trap (5) van de hiërarchie

Oneven aantal betrekkingen op de personeelsformatie

De minister moet ervoor zorgen dat het aantal betrekkingen op elk van de eerste twee trappen even is; een strikte toepassing van artikel 43, § 3, is enkel op die voorwaarde mogelijk.

(Adviezen 20.037/I/P van 25 januari 1990, 21.005/I/P van 31 mei 1990, 21.039/I/P van 7 juni 1990.)

Iedere benoeming in een directiebetrekking die wordt voorbehouden, hetzij aan het Nederlandse, hetzij aan het Franse

kader, maakt kans op vernietiging door de Raad van State omdat zij strijdig is met de gecoördineerde taalwetten. (Advies 21.005/I/P van 31 mei 1990.)

Tweetalig kader - 20 %

Artikel 43, § 3, 2de lid, bepaalt dat het tweetalig kader 20 % omvat van de betrekkingen gelijk aan en hoger dan die van directeur. In de beide ontwerpen van taalkaders van het ministerie van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest overschrijdt het tweetalig kader de voorgeschreven 20 %. Daarom is de V.C.T. van oordeel dat in ontwerp I, op 24 betrekkingen er 4 i.p.v. 6 moeten worden voorbehouden aan het tweetalig kader; in ontwerp II dienen er op 10 betrekkingen 2 te gaan naar het tweetalig kader i.p.v. 4. Het behoort de minister te beslissen tot welke trap of trappen die tweetalige betrekkingen zullen behoren. Per trap worden ze in gelijke mate toegewezen aan ambtenaren van beide taalrollen.

(Advies 22.228/II/P van 11 oktober 1990.)

- Termijn

Op grond van artikel 61, § 2, van de gecoördineerde taalwetten raadplegen de ministers de V.C.T. over alle zaken van algemene aard die de toepassing van die wetten betreffen. Wordt het gevraagde advies niet binnen 45 dagen verleend, dan legt de betrokken minister de zaak voor aan de minister van Binnenlandse Zaken, die in de plaats van de V.C.T. adviseert.

De raadpleging van de V.C.T. over de in het vooruitzicht gestelde verdeling van de betrekkingen over de verschillende taalkaders is voorgeschreven door artikel 43, § 3, 5e lid. Dat artikel is opgenomen in hoofdstuk V van de gecoördineerde taalwetten, dat geheel afzonderlijk staat van hoofdstuk VIII waarin het algemeen toezicht van de V.C.T. wordt geregeld.

Reeds in hun omzendbrief van 27 april 1967 vestigden de ministers van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt er de aandacht op dat de V.C.T. er niet toe gehouden is haar advies over ontwerpen van taalkaders uit te brengen binnen de bij artikel 61, § 2, voorgeschreven termijn van 45 dagen, daar die raadpleging is opgelegd door artikel 43 dat in geen andere termijnen voorziet dan die welke in § 7 van dat artikel zijn vermeld (cfr. Onderrichtingen van 27 april 1967 - Deel III - Maatregelen i.v.m. het opmaken van taalkaders - te volgen procedure).

De Raad van State sprak zich driemaal uit over de verplichting die de V.C.T. heeft om haar advies over taalkaders te geven binnen de termijn van 45 dagen (arresten 18.914 -

18.915 van 19 april 1978, 32.668 van 31 mei 1989 en 34.839 van 2 mei 1990).

Daarentegen overwoog hetzelfde hoge rechtscollege "dat overigens artikel 61, § 2, dat over de raadpleging van de V.C.T. over 'zaken van algemene aard' handelt, ter zake niet van toepassing was, omdat het ging over een zeer duidelijk bepaalde zaak met name de taalkaders van de A.S.L.K.;" (arrest nr. 22.309 van 3 juni 1982).

Naar de mening van de V.C.T. is de door artikel 43, § 3, 5e lid, opgelegde raadpleging een wettelijk substantiële formaliteit die op straffe van nietigheid moet worden nageleefd. De gecoördineerde taalwetten voorzien niet in een termijn voor het uitbrengen van een advies over taalkaders.

Specialisten hebben maanden nodig om een ontwerp van taalkaders op te stellen voor hun dienst; de leden van de V.C.T. moeten ook de nodige tijd krijgen om dat ontwerp te onderzoeken. Een omstandige studie kan immers slechts gebeuren op basis van een volledig dossier. Met een strikte termijn van 45 dagen zou de V.C.T. overigens steeds gedwongen zijn een advies uit te brengen dat meestal waardeloos en niet gegrond is, omdat haar de mogelijkheid niet is geboden de termijn te verlengen of te onderbreken als inlichtingen nodig zijn, het zou tevens volstaan dat de overheid de gevraagde gegevens niet verschaft of ze, zoals vaak gebeurt, verschaft met een vertraging van meerdere maanden om de V.C.T. telkens buiten haar wil in de materiële onmogelijkheid te stellen haar opdracht te vervullen.

De wetgever kan niet gewild hebben dat de V.C.T., die als medewerkster van de wetgevende macht de taak ontving om toezicht te houden op de uitvoerende macht, dit toezicht niet zou kunnen uitoefenen in de meest belangrijke aangelegenheid die door de gecoördineerde taalwetten wordt geregeld, nl. het vaststellen van de taalkaders.
(Advies 22.243/V/P van 8 november 1990.)

Ministerie van Sociale Voorzorg:

twee klachten tegen het gebrek aan evenwicht in de 1e trap van de hiërarchie ten nadele van de Nederlandstaligen.

De evenwichtige verdeling van de betrekkingen moet zover mogelijk worden doorgedreven, niet alleen voor de hele dienst per trap, maar enerzijds ook per graad van eenzelfde trap en anderzijds per onderafdeling van de dienst.

De benoemende overheid moet bij elke werving, benoeming of bevordering rekening houden met die evenwichtige verdeling die door de taalkaders is vastgesteld.

De V.C.T. oordeelde dat de bestaande personeelssituatie zowel op de 1e trap als binnen die trap strijdig is met de

taalkaders. Ook de benoeming van een directeur-generaal van de Franse taalrol is strijdig met die taalkaders aangezien het aantal directeurs-generaal op 3 werd gebracht in het Franse kader en het Nederlandse er geen enkele telde.

Ten slotte achtte de V.C.T. de laatste benoeming van een ambtenaar van de Franse taalrol tot de graad van bestuurs-directeur strijdig met de taalkaders, aangezien ze niet heeft geleid tot het herstel van de numerieke gelijkheid binnen de 1e trap.

De klachten zijn gegrond.
(Adviezen 22.138 en 22.216/II/P van 13 december 1990.)

c. Niet-naleving van de taalkaders

- Ministerie van Openbare Werken:

klacht tegen de benoeming van negen Nederlandstalige ambtenaren in vacante betrekkingen van rang 13 op een ogenblik dat het Nederlandse kader het aantal dat het gereserveerd kreeg met twee eenheden overschreed, terwijl het Franse kader onvolledig was, wat een tekort van 5 betrekkingen opleverde.

De V.C.T. heeft geadviseerd dat die negen benoemingen onwettig waren. De benoeming van 9 Nederlandstalige adviseurs, bij koninklijk besluit van 29 december 1988, heeft tot gevolg gehad dat het bestaande gebrek aan evenwicht werd versterkt, het Nederlandse kader met 2 eenheden werd overschreden en de voornoemde bepalingen van artikel 43, §§ 3 en 5, werden overtreden.

Aangezien het advies geen praktische gevolgen heeft gehad, heeft de V.C.T. op 5 juni 1990 tegen die negen benoemingen een beroep ingediend bij de Raad van State.
(Advies 21.069/II/P van 8 maart 1990.)

- Ministerie van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest:

door de benoeming van 4 adjunct-adviseurs (2 Nederlandstaligen en 2 Franstaligen), 1 Franstalig e.a. architect en 1 Franstalig e.a. ingenieur werd het bestaande gebrek aan evenwicht op de 3e trap nog groter ten nadele van het Nederlandse kader. Het Franse kader werd met 1 eenheid overschreden en artikel 43, §§ 3 en 5, werd overtreden.

De V.C.T. kan niet akkoord gaan met het standpunt van de minister die laat opmerken dat dit gebrek aan evenwicht slechts van voorbijgaande aard is aangezien het departement in volle herstructurering is. Zij volgt de Raad van State volgens welke, om het evenwicht te verzekeren, rekening moet worden gehouden met het aantal ambtenaren dat in dienst is op het ogenblik dat over een benoeming wordt beslist, in plaats van met een toekomstige toestand, hoe

waarschijnlijk die ook moge zijn (arrest 31.627 van 16 december 1988).

De V.C.T. adviseert dat alle benoemingen of bevorderingen die gebeuren zonder rekening te houden met de taalkaders, krachtens artikel 58 van de gecoördineerde taalwetten als nietig moeten worden beschouwd.

(Advies 21.102/II/P van 27 september 1990.)

- Nationale Zuiveldienst (N.Z.):

in de administratieve diensten van de N.Z. worden de taalkaders globaal niet nageleefd. Indien evenwel met de vaste en de tijdelijke personeelsbestanden rekening wordt gehouden, zijn de verschillen miniem.

Artikel 43, § 3, van de gecoördineerde taalwetten vereist dat het evenwicht op elke trap wordt gerespecteerd.

Wanneer niet alle betrekkingen van de personeelsformatie zijn toegekend, moet ook rekening worden gehouden met de verdelverhouding zoals die door de taalkaders werd vastgesteld.

Anderdeels worden de Nederlandstalige ambtenaren van de N.Z. belast met taken die moeten worden behandeld in een andere taal dan die van hun taalrol. In die specifieke gevallen van eentalige ambtenaren een kennis vergen die niet overeenstemt met die van hun taalrol is niet conform de gecoördineerde taalwetten.

(Advies 21.155/II/P van 25 oktober 1990.)

d. Benoemingen en bevorderingen in taalkaders na gewestvorming

- Ministerie van Verkeer en Infrastructuur:

er werd een klacht ingediend tegen benoemingen die bij het ministerie van Verkeer en Infrastructuur zijn voorgekomen op het ogenblik dat een groot deel van het personeel werd overgedragen aan de Gewesten en er geen nieuwe personeelsformatie was vastgesteld.

De V.C.T. adviseert dat de hergroeperingen en afschaffingen van sommige besturen als gevolg van de overdracht van personeelsleden aan de Gemeenschappen en Gewesten, krachtens de bijzondere wet van 8 augustus 1980, gewijzigd door die van 8 augustus 1988, de bepalingen van artikel 43, § 3, van de gecoördineerde taalwetten niet miskennen.

Wat de niet geregionaliseerde personeelsleden betreft, is zij van oordeel dat de verhoudingen van de taalkaders moeten worden nageleefd naar aanleiding van benoemingen in betrekkingen die statutair vacant zijn.

(Advies 22.196/II/P van 13 december 1990.)

- Ministerie van Economische Zaken:

klacht tegen een dienstnota van 29 september 1989 en, meer bepaald, de bijlage 2 ervan, die een lijst vaststelt van de betrekkingen die, per gedeeltelijk overgedragen dienst, aan de Executieven worden overgedragen.

Volgens de klager zal de numeriek gelijke verdeling op de 2e trap, na de overdrachten, niet meer bestaan, aangezien het aantal betrekkingen van de Franse rol tot 26 (- 2) zal zijn teruggebracht, en dat van de Nederlandse tot 27 (- 1).

De V.C.T. is van mening dat de uitvoeringsbesluiten geen wijziging brengen in de vorm van de koninklijke besluiten tot vaststelling van de taalkaders der traditionele ministeries. Zij hebben evenwel tot gevolg dat de personeelsformaties dringend moeten worden aangepast en dat, later, met de taalkaders hetzelfde moet gebeuren.

De voornoemde dienstnota is dus niet strijdig met artikel 43, § 3, van de gecoördineerde taalwetten.
(Advies 21.171/II/P van 26 april 1990.)

e. Ontstentenis van taalkaders

- Ministerie van Openbare Werken:

er werd een klacht ingediend tegen het koninklijk besluit van 12 oktober 1988 tot vaststelling van de taalkaders van het ministerie van Openbare Werken, evenals tegen het koninklijk besluit van 18 oktober 1988 houdende benoeming van de heer S. tot directeur-generaal.

Het onderzoek heeft uitgewezen dat het koninklijk besluit van 12 oktober 1988 tot vaststelling van de taalkaders werd gepubliceerd vóór het ministerieel besluit van 14 oktober 1988 houdende verdeling van de betrekkingen van de personeelsformatie tussen de centrale diensten en de buitendiensten.

Er moest overeenstemming zijn tussen het koninklijk besluit van 12 oktober 1988 tot vaststelling van de huidige taalkaders en het ministerieel besluit van 23 september 1987.

Om die redenen adviseert de V.C.T. dat het koninklijk besluit van 12 oktober 1988 tot vaststelling van de taalkaders als zijnde nietig moet worden beschouwd. Aangezien bij ontstentenis van taalkaders, geen enkele benoeming kan gebeuren, is de V.C.T. van oordeel dat de klacht tegen de benoeming van de heer S. gegrond is.

Aangezien er aan dat advies geen enkel praktisch gevolg werd gegeven, heeft de V.C.T. op 4 oktober 1990 bij de Raad van State, tegen de benoeming van de heer S. een beroep ingediend.

(Advies 21.008/II/P van 22 februari 1990.)

- N.M.B.S.:
vaststelling van nieuwe taalkaders ingevolge nietigverklaring door de Raad van State op 26 juni 1986.

Per brief van 20 januari 1989 en in haar advies van 5 oktober 1989 had de V.C.T. verzocht haar zo spoedig mogelijk een nieuw ontwerp van taalkaders voor te leggen. Aangezien zulks niet is gebeurd, dringt zij erop aan dat haar binnen twee maanden een ontwerp wordt voorgelegd: de gecoördineerde taalwetten moeten strikt worden toegepast; handelingen die bij miskennis van hun bepalingen worden gesteld, zijn nietig.

(Advies 22.042/II/P van 7 juni 1990.)

- Ministerie van Financiën - Inspectie van Financiën:
vraag om advies betreffende de werving van adjunct-inspecteurs van Financiën met voldoende kennis van het Duits.

De V.C.T. adviseert dat binnen het korps van de inspecteurs van Financiën geen benoemingen mogen worden gedaan, aangezien de betrekkingen van dat korps niet over taalkaders werden verdeeld.

(Advies 22.003/II/P van 22 februari 1990.)

H. Taalrol: P.M.

I. Taalkennis

- Inspecteurs van Financiën:
vraag om advies i.v.m. de werving van twee adjunct-inspecteurs van Financiën die voldoende Duits moeten kennen.

Zelfs indien voor de Inspectie van Financiën taalkaders waren vastgesteld, dan zouden de beoogde twee betrekkingen niet mogen worden aangerekend op die taalkaders, aangezien de titularissen hun taken uitoefenen binnen de Duitstalige gemeenschap. In die omstandigheden worden zij geacht diensten te presteren in een gewestelijke dienst waarvan de werkkring het Duitse taalgebied bestrijkt (art. 34, § 1, b) en waarin zij hun kennis van het Duits moeten bewijzen.

(Advies 22.003/I/P van 22 februari 1990.)

- Koninklijke Muntchouwborg (K.M.S.):
klacht tegen de benoeming van de nieuwe directeur van de K.M.S. die niet voldoende Nederlands spreekt om de leiding te hebben van deze bicommunautaire culturele instelling.

De K.M.S. is een dienst in de zin van artikel 1, § 1, 1°, van de op 18 juli 1966 gecoördineerde taalwetten waarvan de

werkkring het hele land bestrijkt en met zetel in Brussel-Hoofdstad.

In een dergelijke dienst leggen de gecoördineerde taalwetten de kennis van de 2de taal niet op aan de directeur. Een benoeming tot directeur - K.M.S. van een eentalige is dus in overeenstemming met die wetten.

De V.C.T. neemt akte van het feit dat de betrokkene het Nederlands behoorlijk spreekt en tevens van plan is zijn kennis van het Nederlands te vervolmaken door het volgen van bijzondere lessen.

(Advies 22.173/II/P van 25 oktober 1990.)

- Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis:

vraag om advies betreffende de mondelinge betrekkingen tussen een lid van het leidinggevend personeel van de Franse taalrol en haar Nederlandstalige ondergeschikte.

Wanneer een bij artikel 43 bedoelde dienst op grond van § 1 van dit artikel niet wordt gesplitst omdat de aard van de zaken of het aantal personeelsleden zulks niet rechtvaardigen, kan een eentalig ambtenaar aan het hoofd staan van een afdeling die personeelsleden van de beide taalrollen omvat.

Uit de vaste rechtspraak van de V.C.T. blijkt dat enerzijds de bevelen en richtlijnen moeten gegeven worden in de taal van de ondergeschikte, maar dat er anderzijds voor een eentalige dienstoverste geen enkele verplichting bestaat om aan zijn ondergeschikten onderrichtingen te verstrekken in een andere taal dan de zijne.

De Commissie oordeelt dat het de taak is van de hoofdconservator zijn dienst zo te organiseren dat de bestaande situatie geen nadelige gevolgen heeft voor de goede werking van de dienst.

(Advies 22.207/II/PN van 8 november 1990.)

- Ministerie van Justitie:

een Nederlandstalige 1e klerk-steno-typiste moet in beide talen werken.

Met toepassing van artikel 43, § 2, 3de lid, van de gecoördineerde taalwetten behoren de ambtenaren tot een enkele taalrol en mogen ze, de ambtenaren van de tweetalige kaders uitgezonderd, niet verplicht worden een andere taal te kennen of te spreken of in een andere taal te werken.

Bovendien moet, volgens de vaste rechtspraak van de V.C.T., een zaak die in het Frans behandeld moet worden (met toepassing van artikel 39 van de gecoördineerde taalwetten) toevertrouwd worden aan een ambtenaar van de Franse taalrol.

De V.C.T. acht de klacht gegrond.
(Advies 21.182/II/PN van 6 december 1990.)

- Ministerie van het Openbaar Ambt:

onderzoek van het koninklijk besluit van 28 maart 1990 tot wijziging van het koninklijk besluit van 30 november 1966 (IX) tot vaststelling van de voorwaarden voor het uitreiken van de bewijzen omtrent de taalkennis voorgeschreven bij artikel 53.

Door artikel 2 van het koninklijk besluit van 28 maart 1990 wordt aan artikel 12 van het koninklijk besluit van 30 november 1966 o.a. een nieuw 6e lid toegevoegd betreffende het taalexamen met het oog op de toelating tot het tweetalig kader; dat lid voorziet in een vrijstelling ten gunste van de examinandus die geslaagd is voor het schriftelijk gedeelte maar niet voor het mondeling gedeelte, indien hij later opnieuw deelneemt aan een taalexamen.

De V.C.T. heeft geconstateerd dat artikel 13 van het voornoemde koninklijk besluit van 30 november 1966, betreffende het taalexamen dat moet worden afgelegd door de ambtenaar die aan het hoofd staat van een uitvoeringsdienst waarvan de werkkring het hele land bestrijkt en waarvan de zetel buiten Brussel-Hoofdstad is gevestigd en dat verwijst naar artikel 12 van hetzelfde koninklijk besluit, niet werd gewijzigd.

De V.C.T. meent ook dat, indien de minister van plan zou zijn het bovenvermelde artikel 13 aan te vullen, het nieuw ontwerp van koninklijk besluit dat die maatregel concreetiseert, niet meer aan haar advies moet worden voorgelegd, daar zij het principe van de "vrijstelling" reeds heeft goedgekeurd n.a.v. het onderzoek van het ontwerp dat het voornoemde koninklijk besluit van 28 maart 1990 is geworden.

(Advies 21.022/I/PN van 10 mei 1990.)

J. Tweetalig adjunct

- Ministerie van Sociale Voorzorg:

klacht tegen twee aanstellingen in hogere functies, in strijd met de gecoördineerde taalwetten.

De heer M... (N. rol), tweetalig adjunct van de directeur-generaal van Gezinsbijslag en uitkeringen aan de mindervaliden, werd belast met de hogere functies van directeur-generaal van de administratieve diensten. Daar echter een tweetalig adjunct al zijn werkzaamheden in dezelfde afdeling moet uitoefenen (artikel 5, koninklijk besluit nr. III van 30 november 1966) heeft die hogere functie tot gevolg dat de eentalige chef van de algemene directie van de Gezinsbijslag en uitkeringen aan de mindervaliden, niet meer

wordt bijgestaan door een adjunct. De aanstelling is dus strijdig met de gecoördineerde taalwetten.

Tijdens zijn afwezigheid is de directeur-generaal niet bij machte de eenheid in de rechtspraak te vrijwaren: hij is immers eentalig.

(Advies 21.186/II/P van 7 juni 1990.)

K. Organisatie van de diensten

- Nationale Zuiveldienst (N.Z.):
klacht ingevolge de systematische vermeerdering van het Franstalig werkvolume in de controlediensten ervan.

Wat de inspectieambtenaren betreft, is de personeelsformatie van de N.Z. aanzienlijk onderbezet : slechts 18 op 54 betrekkingen zijn ingenomen. Dit is inzonderheid het geval in het regionaal bureau van Antwerpen en ten einde de goede werking van dat regionaal bureau te kunnen verzekeren, is het noodzakelijk gebleken de 2 Nederlandstalige controleambtenaren, volgens behoefte, eveneens met bepaalde opdrachten van het regionaal bureau van Antwerpen te belasten. Die opdrachten gaan uit van het hoofd van het regionaal bureau van Antwerpen. Op te merken valt dat een analoge werkwijze wordt toegepast voor de 2 Franstalige controleambtenaren.

De V.C.T. constateert derhalve dat de maatregel waarbij de Raad van Bestuur van de N.Z. de twee Nederlandstalige en twee Franstalige personeelsleden onder het gezag van twee gewestelijke hoofdingenieurs-directeurs heeft geplaatst, in de controlediensten geen systematische vermeerdering van het Franstalig werkvolume zal veroorzaken, aangezien beide taalrollen op eendere wijze door die maatregel worden getroffen. Zij is evenwel van oordeel dat, met het oog op de naleving van de taalkaders, de personeelsleden moeten worden geteld in de diensten waaraan ze daadwerkelijk verbonden zijn.

(Advies 21.051/II/P van 8 maart 1990.)

L. Sabena

- Onderzoek gewijd aan de personeelstoestand bij Sabena t.o.v. de voorgeschreven numerieke gelijkheid tussen het Nederlandstalig en Franstalig personeel.

De V.C.T. is van oordeel dat de opsomming van de trappen van de hiërarchie niet strookt met het koninklijk besluit van 15 maart 1982 dat die trappen opricht.

Uit de meegedeelde cijfers blijkt dat de bepalingen van de artikelen 10 en 11 van het koninklijk besluit van 10 oktober 1978, tot vaststelling van de bijzondere maatregelen om

de toepassing van de gecoördineerde taalwetten bij SABENA te regelen, niet worden nageleefd. De voorgeschreven numerieke gelijkheid is niet bereikt.

De V.C.T. heeft Sabena om aanvullende inlichtingen gevraagd.
(Advies 22.241/V/P van 22 november 1990.)

- Klacht tegen het taalgebruik bij Sabena:
er zou meestal Engels worden gebruikt voor :
 - 1) de oplichtende snelboodschappen bij de bagage;
 - 2) de wijzigingen inzake aankomst- en vertrekaankondigingen (dit zou meer bepaald tot de bevoegdheid van de Regie der Luchtwegen behoren);
 - 3) de vermeldingen op de voedingswaren aan boord van de vliegtuigen.Bovendien zou het centrum te Malaga Nederlandsonkundig personeel tewerkstellen.

De V.C.T. heeft als volgt geoordeeld.

Wat punt 1 betreft, is de klacht ongegrond: artikel 8, § 1, van het koninklijk besluit van 10 oktober 1978 tot vaststelling van de bijzondere maatregelen om de toepassing van de gecoördineerde taalwetten bij SABENA te regelen, stelt dat wanneer de behoeften van de concurrentie het vereisen, de in artikel 7 bedoelde diensten van de vennootschap de voor het publiek bestemde berichten, mededelingen en formulieren in andere talen dan het Nederlands en het Frans kunnen stellen. In dat geval moeten de landstalen de vreemde taal voorafgaan.

Wat punt 2 betreft, is de klacht gegrond: de berichten en mededelingen die aan het publiek worden gericht door een uitvoeringsdienst die buiten Brussel-Hoofdstad is gevestigd en waarvan de werkkring het hele land bestrijkt (art. 46, § 1, en 40, gecoördineerde taalwetten - in casu, de R.L.W.) moeten in het Nederlands en in het Frans zijn gesteld. Gelet op het internationale karakter van de luchthaven Brussel-Nationaal, is de V.C.T. echter van mening dat de beslissing van de R.L.W. bovendien andere talen te gebruiken, niet strijdig is met de gecoördineerde taalwetten (advies 15.191/II/P van 5 april 1984).

Wat punt 3 betreft, is de klacht gegrond.

Wat de diensten van Sabena betreft, die in het buitenland gevestigd zijn en Belgisch personeel tewerkstellen, bepaalt het voornoemde artikel 9 van het koninklijk besluit van 10 oktober 1978 dat zij derwijze worden georganiseerd dat het Belgisch publiek er zonder enige moeite in het Frans en in het Nederlands kan worden bediend.
(Advies 21.124/II/PN van 20 december 1990.)

II. DIENSTEN VAN DE GEMEENSCHAPS- EN GEWESTEXECUTIEVEN

- Brusselse agglomeratie en Brusselse Hoofdstedelijke Executieve:

circulaire betreffende de taxitarieven, enkel in het Frans gestuurd aan Nederlandstalige taxi-uitbaters.

Met toepassing van artikel 41, § 1, van de gecoördineerde taalwetten, gecombineerd met artikel 32 van de wet van 16 juni 1989, houdende diverse institutionele hervormingen, moeten de Brusselse Hoofdstedelijke Executieve en de Brusselse Agglomeratie in hun betrekkingen met de particulieren gebruik maken van die van de twee talen, het Nederlands of het Frans, waarvan de betrokkenen zich hebben bediend.

Overigens moeten zij, met toepassing van artikel 41, § 2, van de gecoördineerde wetten, aan een privaat bedrijf dat gevestigd is in een gemeente zonder speciale regeling uit het Nederlandse taalgebied in de taal van dit gebied antwoorden.

De klacht is gegrond.

(Advies 22.013-22.019/II/PN van 29 maart 1990.)

- Brusselse Hoofdstedelijke Executieve:

bakladderichtingaanwijzers, wat de Nederlandse tekst betreft, in de buurt van de Koloniënstraat en het Montgomeryplein.

Krachtens artikel 40, 2e lid, van de gecoördineerde taalwetten, gecombineerd met artikel 32 van de voornoemde wet van 16 juni 1989 houdende diverse institutionele hervormingen, moet de Brusselse Hoofdstedelijke Executieve haar berichten en mededelingen die rechtstreeks aan het publiek worden gericht, in het Nederlands en in het Frans stellen.

De bevoegde overheid heeft geen overtreding begaan, maar ze moet er wel zorg voor dragen dat de wettelijke toestand zo vlug mogelijk wordt hersteld.

(Advies 22.122/II/PN van 13 december 1990.)

- Vlaamse Landmaatschappij:

een Nederlandstalig I.W.O.N.L.-ambtenaar, houder van een Franstalig U.C.L.-diploma, dingt naar een ambt van landbouwingenieur bij de bedoelde Nederlandstalige instelling.

De Vlaamse Landmaatschappij is een dienst van de Vlaamse Executieve waarvan de werkkring samenvalt met die van de Executieve. De artikelen 35 en 36, §§ 1 en 3, van de gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen bepalen dat in een dergelijke dienst niemand tot een ambt of betrekking benoemd kan worden, als hij niet een overeenkomstig artikel 15, § 1, van de gecoördineerde taalwetten vastgestelde kennis heeft van het Nederlands.

Volgens dat artikel 15, § 1, wordt de kandidaat enkel tot het toelatingsexamen toegelaten voor zover uit de vereiste diploma's blijkt dat hij zijn onderwijs in het Nederlands heeft genoten. Bij ontstentenis van een dergelijk diploma moet de taalkennis vooraf door een examen worden bewezen. Indien de betrekking begeven wordt zonder toelatingsexamen dan dient de kennis van het Nederlands te worden vastgesteld aan de hand ofwel van het diploma ofwel van een taal-examen vooraf dat is georganiseerd volgens de regels van artikel 7 van het koninklijk besluit nr. IX van 30 november 1966. De taalwetgeving voorziet ter zake niet in een vrijstelling of een afwijking.

De betrokkene bezit het voor de werving vereiste diploma dat echter niet bewijst dat hij het onderwijs in het Nederlands heeft genoten; hij blijkt evenmin met goed gevolg het examen van het evenvermelde artikel 7 te hebben afgelegd.

Aangezien de taalwetgeving in bestuurszaken strikt dient te worden nageleefd, is de V.C.T. van oordeel dat, om in aanmerking te komen voor een betrekking bij de Vlaamse Landmaatschappij, een kandidaat dient te voldoen aan alle voorwaarden, dus ook aan de eisen gesteld door de taalwetgeving in bestuurszaken.

(Advies 22.164/I/PN van 27 september 1990.)

- Minister van P.T.T.:

vraag om advies betreffende de verspreiding, op vraag van INBEL, van folders uitgaande van de Vlaamse Executieve, de Gemeenschapsminister van Leefmilieu, Natuurbehoud en Landinrichting en het Staatssecretariaat voor Pensioenen; de folders zouden ter beschikking van het publiek worden gesteld in de postkantoren.

Die folders worden beschouwd als mededelingen aan het publiek die uitgaan van de administratieve overheid (Vlaamse Gemeenschap en nationaal minister). Zij mogen eentalig zijn, voor zover zij steeds in elk van beide talen beschikbaar zijn.

(Advies 22.015/I/PN van 29 maart, 31 mei en 28 juni 1990.)

- Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap (Bestuur voor Ruimtelijke Ordening, Leefmilieu, Waters en Bossen - gevestigd te Voeren):

in het Frans gestelde brief op papier met Nederlandstalige vermeldingen, gestuurd aan een Franstalige Voerenaar.

Het bedoelde bestuur is een gedecentraliseerde dienst van de Vlaamse Gemeenschap.

De gecoördineerde taalwetten zijn op een dergelijke dienst van toepassing (art. 37 en 38 van de gewone wet tot hervormingen van de instellingen van 9 augustus 1980).

Artikel 12, 3de lid, van de gecoördineerde wetten bepaalt dat de plaatselijke diensten in de taalgrensgemeenten zich tot de particulieren wenden in die van de beide talen - het Nederlands of het Frans - waarvan de betrokkenen zich hebben bediend of het gebruik hebben gevraagd.

Bijgevolg acht de V.C.T. de klacht ontvankelijk en gegrond, aangezien het briefhoofd moet gesteld zijn in de taal van de brief, d.i. in casu, in het Frans.
(Advies 21.125/II/PF van 14 juni 1990.)

III. DIENSTEN DIE IN HET BUITENLAND GEVESTIGD ZIJN

- Belgisch consulaat te Malaga:
de dame aan de receptie van het consulaat spreekt enkel Frans.

Met toepassing van artikel 47, § 5, van de gecoördineerde taalwetten worden de in het buitenland gevestigde diensten zo georganiseerd dat het Belgisch publiek er zonder enige moeite in het Nederlands of in het Frans kan te woord gestaan worden.

De klacht is gegrond voor zover het Belgisch consulaat te Malaga niet conform het voornoemde artikel is georganiseerd.

Het ministerie van Buitenlandse Zaken is ertoe gehouden die wetsbepaling toe te passen.
(Advies 21.123/II/PN van 8 februari 1990.)

IV. GEWESTELIJKE DIENSTEN

- A. Kwalificatie van de dienst : P.M.

- B. Berichten en mededelingen aan het publiek (art. 36, § 1)

- Samenwerkende vennootschap IVERLEK (gevestigd te Beersel) :
wanneer er geen T.V.-uitzendingen te bekijken zijn op de kanalen bestemd voor de Franstalige zenders, verschaft de maatschappij via de zendmast van Dworp, enkel Nederlandstalige informatie aan de inwoners van St.-Genesius-Rode en Linkebeek.

Iverlek beheert de intercommunale Asverlec waarvan de zetel ten gemeentehuize van Oudergem is gevestigd; Asverlec is een gewestelijke dienst in de zin van artikel 35, § 1, b, van de gecoördineerde taalwetten. Hij is dus onderworpen

Artikel 12, 3de lid, van de gecoördineerde wetten bepaalt dat de plaatselijke diensten in de taalgrensgemeenten zich tot de particulieren wenden in die van de beide talen - het Nederlands of het Frans - waarvan de betrokkenen zich hebben bediend of het gebruik hebben gevraagd.

Bijgevolg acht de V.C.T. de klacht ontvankelijk en gegrond, aangezien het briefhoofd moet gesteld zijn in de taal van de brief, d.i. in casu, in het Frans.
(Advies 21.125/II/PF van 14 juni 1990.)

III. DIENSTEN DIE IN HET BUITENLAND GEVESTIGD ZIJN

- Belgisch consulaat te Malaga:

de dame aan de receptie van het consulaat spreekt enkel Frans.

Met toepassing van artikel 47, § 5, van de gecoördineerde taalwetten worden de in het buitenland gevestigde diensten zo georganiseerd dat het Belgisch publiek er zonder enige moeite in het Nederlands of in het Frans kan te woord gestaan worden.

De klacht is gegrond voor zover het Belgisch consulaat te Malaga niet conform het voornoemde artikel is georganiseerd.

Het ministerie van Buitenlandse Zaken is ertoe gehouden die wetsbepaling toe te passen.
(Advies 21.123/II/PN van 8 februari 1990.)

IV. GEWESTELIJKE DIENSTEN

A. Kwalificatie van de dienst : P.M.

B. Berichten en mededelingen aan het publiek (art. 36, § 1)

- Samenwerkende vennootschap IVERLEK (gevestigd te Beersel) : wanneer er geen T.V.-uitzendingen te bekijken zijn op de kanalen bestemd voor de Franstalige zenders, verschaft de maatschappij via de zendmast van Dworp, enkel Nederlandstalige informatie aan de inwoners van St.-Genesius-Rode en Linkebeek.

Iverlek beheert de intercommunale Asverlec waarvan de zetel ten gemeentehuize van Oudergem is gevestigd; Asverlec is een gewestelijke dienst in de zin van artikel 35, § 1, b, van de gecoördineerde taalwetten. Hij is dus onderworpen

aan hetzelfde stelsel als de plaatselijke diensten van Brussel-Hoofdstad (art. 18, gecoördineerde taalwetten).

De V.C.T. acht de klacht gegrond; elke Nederlandstalige mededeling die via het IVERLEK-netwerk terechtkomt op de televisieschermen van de betrokken randgemeenten, zou derhalve moeten vergezeld gaan van een bericht in het Frans. (Advies nr. 22.002/II/PF van 6 december 1990.)

- Intercommunale ASVERLEC:

via de zendmast van Dworp laat de maatschappij Nederlandstalige mededelingen verschijnen op de TV-schermen van de abonnees van Linkebeek.

De V.C.T. bracht hetzelfde advies uit als nr. 22.002/II/PF van 6 december 1990. (Advies 22.007/II/PF van 6 december 1990.)

- Bestendige deputatie, Provincieraad van Limburg:

het blad "De Nieuwe Limburger", uitgegeven door de Bestendige deputatie, wordt enkel in het Nederlands uitgegeven en van deur-tot-deur verspreid over de hele provincie. Het blad bevat louter vrijblijvende informatie, die niet verplicht ter kennis van het publiek moet worden gebracht.

De V.C.T. oordeelt dat "De Nieuwe Limburger", voor zover het blad louter vrijblijvende informatie bevat, eentalig (in het Nederlands) mag uitgegeven worden, maar in dit geval in de gemeenten met taalfaciliteiten niet in alle brievenbussen mag verspreid worden, doch slechts mag worden gestuurd aan de Nederlandstalige inwoners van Voeren. (Advies 19.193/II/PN van 25 februari en 22 november 1990.)

C. Betrekkingen met particulieren:

- N.M.B.S.:

een Nederlandstalige inwoner van Dilbeek kreeg van de chauffeur van een N.M.B.S.-bestelwagen een Franstalig formulier.

De lokaliteit Dilbeek wordt bediend door het centrum van wegvervoer Brussel Thurn en Taxis (T.T.), een tweetalig station.

Het is een gewestelijke dienst in de zin van artikel 35, § 1, b, van de gecoördineerde taalwetten dat o.a. verwijst naar artikel 19.

Krachtens artikel 19 had het document, dat voor een Nederlandstalige uit Dilbeek was bestemd, in het Nederlands gesteld moeten zijn.

Advies 22.005/II/PN van 10 mei 1990.)

- Dienst Kijk- en Luistergeld, Aalst:
in het Nederlands voorgedrukte envelop gestuurd aan een Franstalige Voerenaar.

De Dienst Kijk- en Luistergeld te Aalst is een gewestelijke dienst in de zin van artikel 34, § 1, van de gecoördineerde taalwetten.

In zijn betrekkingen met een particulier gebruikt hij de taal die de te dezer zake opgelegd is aan de plaatselijke diensten van de woonplaats van de betrokken particulier.

Krachtens artikel 12, 3e lid, van de gecoördineerde taalwetten moest de Dienst Kijk- en Luistergeld te Aalst de Franstalige Voerenaar een in het Frans gestelde envelop sturen.

(Advies 21.140/II/PF van 8 februari 1990.)

- Plaatsingsbureau van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening te Tongeren:

Nederlandstalige formulieren A.6.2. werden gestuurd aan Franstalige inwoners van Voeren.

Uit de artikelen 34, § 1, 6e lid, en 12, 3e lid, van de gecoördineerde wetten op het taalgebruik in bestuurszaken blijkt dat het plaatsingsbureau van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening zich tot de particulieren moest richten in die van beide talen, het Nederlands of het Frans, waarvan de betrokkenen zich hebben bediend of het gebruik hebben gevraagd.

De klacht is dus gegrond. Zij is evenwel achterhaald aangezien de regionale tewerkstellingsdiensten voortaan onder de bevoegdheid vallen van de gewestelijke ministers die ervan op de hoogte werden gebracht dat zij de wetsbepalingen moeten naleven die vervat liggen in de artikelen 37 en 39 van de gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, die naar artikel 12, 3e lid van de gecoördineerde taalwetten verwijzen.

(Advies 20.075/II/PF van 15 maart 1990.)

D. Organisatie van de diensten: P.M.

E. Behandeling in binnendienst

- Provinciaal Bestuur van Limburg:
openbare hoorzitting over het cultuurhistorisch erfgoed, in aanwezigheid van de ondergeschikte besturen, het bisdom en het provinciebestuur.

De bevoegde overheid, in casu de provincie Limburg, is een regionale dienst als bedoeld door artikel 34, 1, a, van de gecoördineerde taalwetten. Een dergelijke gewestelijke

dienst gebruikt uitsluitend de taal van het gebied waar hij is gevestigd, voor zijn betrekkingen met de diensten waaronder hij ressorteert, alsook voor zijn betrekkingen met de andere diensten uit hetzelfde taalgebied en uit Brussel-Hoofdstad.

In zijn betrekkingen met de plaatselijke diensten uit zijn ambtsgebied gebruikt hij dezer binnendiensttaal, in casu het Nederlands (artikelen 10, 1e lid, en 34, § 1, 3e lid, van de voornoemde gecoördineerde taalwetten).

De klacht is niet gegrond. De provinciale overheid van Limburg moet in haar betrekkingen met de plaatselijke diensten van het Nederlandse taalgebied enkel het Nederlands gebruiken.

(Advies 22.063/II/PN van 13 december 1990.)

- Rijksdienst voor Pensioenen:

eentalige Nederlandse ambtenaren ervan moeten het bestuur geregeld in het eentalig Franse taalgebied vertegenwoordigen bij het ondertekenen van officiële akten, meer bepaald, wat het toekennen van hypothecaire leningen betreft.

Overeenkomstig artikel 39, § 1, dat verwijst naar artikel 17, § 1, A, 1e, van de gecoördineerde taalwetten dient een zaak die in het Franse taalgebied gelokaliseerd is in het Frans behandeld te worden door een ambtenaar van de Franse taalrol.

De klacht is gegrond, maar de V.C.T. neemt akte van het feit dat een ambtenaar van de Franse taalrol recent naar de dienst werd overgeplaatst, zodat de toestand is rechtgezet.
(Advies 22.242/II/PN van 21 december 1990.)

F. Taalkennis

- R.T.T.:

Bezoek van een Nederlandsonkundig technicien van de R.T.T. bij een Nederlandstalig particulier te Beersel.

Krachtens artikel 35, § 1, b, dat verwijst naar artikel 21, § 5, van de gecoördineerde taalwetten heeft de V.C.T. de klacht gegrond bevonden daar het Franstalig personeelslid niet bekwaam was in het Nederlands te antwoorden op vragen van een particulier uit het Nederlandse taalgebied.
(Advies 21.114/II/PN van 18 januari 1990.)

V. BRUSSEL-HOOFDSTAD

A. Gewestelijke en niet-gemeentelijke plaatselijke diensten

1. Berichten en mededelingen aan het publiek

- A.S.S.A.M. - "Assainissement et amélioration du logement populaire" - erkende maatschappij voor sociale huisvesting: Nederlandstalige brief met enkel de Franse benaming van de maatschappij, gestuurd aan een Nederlandstalige vereniging.

De V.C.T. heeft gemeend dat de benamingen van de Brusselse huisvestingsmaatschappijen in het Nederlands en in het Frans moeten gesteld zijn (cfr. adviezen 19.211/II/PN van 21 januari 1988 en 19.140/II/P van 22 juni 1989.)

De klacht tegen het feit dat A.S.S.A.M. niet over een Nederlandstalige benaming beschikt, is derhalve gegrond. (Advies 21.177/II/PN van 26 april 1990.)

- SORELO "Société regionale du logement pour le grand-Bruxelles" - erkende maatschappij voor sociale huisvesting: Nederlandstalige brief met enkel de Franse benaming van de maatschappij, gestuurd aan een Nederlandstalige vereniging.

De benamingen van de Brusselse huisvestingsmaatschappijen moeten in het Frans en in het Nederlands gesteld zijn.

Uit de statuten van de maatschappij blijkt dat zij in het Nederlands "Regionale Vennootschap van de Huisvesting voor Groot-Brussel - SORELO" heet.

De klacht is derhalve gegrond: het briefhoofd maakt deel uit van de brief, zodat de maatschappij haar benaming had moeten vermelden in de taal van de brief. (Advies 21.178/II/PN van 26 april 1986.)

- Brusselse sociale huisvestingsmaatschappijen: taalproblemen.

- 1) Originele plaatsnamen moeten niet vertaald worden.
- 2) De statuten van de maatschappijen, de handelingen inzake verlenging van hun bestaan en hun balans moeten in het Frans en in het Nederlands worden gesteld (art. 18, gecoördineerde taalwetten.) Publikatie in het Belgisch Staatsblad gebeurt in beide talen.
- 3) De stukken op naam, die de maatschappelijke aandelen van een erkende maatschappij vertegenwoordigen, moeten in het Frans en in het Nederlands zijn gesteld krachtens artikel 20, § 1, van de gecoördineerde taalwetten. Indien ze niet op naam zijn, moeten ze tweetalig zijn. (Advies 22.011/V/P van 31 mei 1990.)

- Anderlechtse sociale huisvestingsmaatschappijen ("Le Foyer Anderlechtois", "Assam", "Sorelo", "Logements collectifs"): eentalig Franse vermeldingen in de officiële telefoongids.

Met toepassing van artikel 18 van de gecoördineerde taalwetten moeten de benaming en het adres van die maatschappijen in het Nederlands en in het Frans voorkomen in het telefoonboek.

(Advies 22.014/II/PN van 5 juli 1990.)

2. Betrekkingen met particulieren

- Brusselse agglomeratieraad: minderwaardig Nederlandstalig aanslagbiljet betreffende het ophalen van huisvuil gezonden aan een Nederlandstalige particulier uit Brussel-Hoofdstad.

Met toepassing van artikel 19 van de gecoördineerde taalwetten, waarnaar artikel 35, § 1, a, verwijst, maakt de Brusselse agglomeratie in haar betrekkingen met particulieren gebruik van het Nederlands of het Frans, naargelang van de taal waarvan de betrokkenen zich hebben bediend.

Een aanslagbiljet voor de belasting op het ophalen van huisvuil bestemd voor een Nederlandstalige particulier van Brussel-Hoofdstad, dient derhalve integraal in het Nederlands te worden gesteld.

(Advies 21.170/II/PN van 18 januari 1990.)

- Brusselse Intercommunale Watermaatschappij: volledig in het Frans gesteld betalingsbericht, gestuurd aan een Nederlandstalig Brussels echtpaar.

De B.I.W.M. is een gewestelijke dienst in de zin van artikel 35, § 1, b, van de gecoördineerde taalwetten en is bijgevolg onderworpen aan dezelfde regeling als de plaatselijke diensten die in Brussel-Hoofdstad zijn gevestigd.

Conform artikel 19 van de voornoemde wetten gebruikt de B.I.W.M. in haar betrekkingen met een particulier de door deze gebruikte taal, voor zover die taal het Nederlands of het Frans is.

Zo de taalaanhorigheid van de betrokkene haar niet bekend is, moet de B.I.W.M. inlichtingen inwinnen bij de gemeente. De klacht is dus gegrond.

(Advies 21.055/II/PN van 22 februari 1990.)

- Dienst der Wegen van Brussel-Hoofdstad: Franstalige brief in een envelop met Nederlandstalige vermeldingen, gestuurd aan een inwoner van Ottignies.

Met toepassing van artikel 19 van de gecoördineerde taalwetten, waarnaar artikel 35 verwijst, moet de Dienst der Wegen van Brussel-Hoofdstad in zijn betrekkingen met een particulier, de taal van deze laatste gebruiken, voor zover die taal het Nederlands of het Frans is.

De klacht is derhalve gegrond: de envelop maakt deel uit van de brief; het briefhoofd en de andere vermeldingen moeten in dezelfde taal gesteld zijn als de brief zelf.
(Advies 21.141/II/PF van 8 maart 1990.)

- Intercommunale maatschappij BRUTELE:

eentalig Franse facturen voor Nederlandstalige abonnees van Brussel-Hoofdstad.

De intercommunale Brutele is een gewestelijke dienst waarvan de werkkring gemeenten uit Brussel-Hoofdstad en gemeenten uit het Franse taalgebied bestrijkt (art. 35, § 1, b, van de gecoördineerde wetten), die onder dezelfde regeling valt als de plaatselijke diensten die in Brussel-Hoofdstad zijn gevestigd.

Met toepassing van artikel 19 van de gecoördineerde taalwetten moet het gewestelijk kantoor van Brussel dat zich bezighoudt met de abonnees van Brussel-Hoofdstad facturen en andere documenten stellen in de taal die door de abonnee bij zijn inschrijving werd gekozen.

Zo de taalaanhorigheid van de klanten niet bekend is, moet de maatschappij hun vooraf, aan de hand van twee kaarten (een Franse en een Nederlandse) vragen in welke taal zij hun documenten wensen te ontvangen.

De klacht is gegrond.
(Advies 21.143/V/P van 22 maart 1990.)

- Bestendige deputatie van de provincie Brabant:

toesturen van Franstalige belastingsaanmaningen voor de milieubelasting aan inwoners uit Vilvoorde.

Het bestuur van de provincie Brabant is een dienst in de zin van artikel 35, § 1, b, van de gecoördineerde taalwetten die onder dezelfde regeling valt als de plaatselijke diensten die in Brussel-Hoofdstad gevestigd zijn. Iedere plaatselijke dienst van Brussel-Hoofdstad gebruikt in zijn betrekkingen met een particulier, de door deze gebruikte taal, voor zover die taal het Nederlands of het Frans is (art. 19).

Derhalve mag aan een Franstalige particulier uit Vilvoorde een Franstalige belastingsaanmaningsbrief gestuurd worden, uitgaande van de Bestendige deputatie van de provincie Brabant.

De klacht is niet gegrond.
(Advies 22.039/II/PN van 13 september 1990.)

- Bestuur voor Directe Belastingen - Documentatiecentrum Bedrijfsvoorheffing:

aan een Nederlandstalige V.Z.W. werd een document gestuurd dat door een Franstalige was ingevuld.

Het Documentatiecentrum is een gewestelijke dienst in de zin van artikel 35, § 1, a, van de gecoördineerde taalwetten en is derhalve onderworpen aan hetzelfde stelsel als de plaatselijke diensten gevestigd in Brussel-Hoofdstad.

Overeenkomstig artikel 19, 1ste lid, van de voornoemde wetten gebruikt iedere plaatselijke dienst van Brussel-Hoofdstad in zijn betrekkingen met een particulier de door deze gebruikte taal voor zover die taal het Nederlands of het Frans is.

Voor de behandeling in binnendienst van zaken die in Brussel-Hoofdstad gelokaliseerd of lokaliseerbaar zijn, moet de dienst, overeenkomstig artikel 17, § 1, B, 2, de taal van de particulier gebruiken (i.c. het Nederlands).

De klacht is dus gegrond.

(Advies 22.037/II/PN van 20 september 1990.)

- Hulpkas voor Werkloosheidsuitkeringen (H.V.W.) te Brussel:
stortingen met Franse vermeldingen ("alloc. chômage") op de bankrekening van een Nederlandstalige.

De H.V.W. Brussel is een gewestelijke dienst in de zin van artikel 35, § 1, a, van de gecoördineerde taalwetten en is derhalve onderworpen aan hetzelfde stelsel als de plaatselijke diensten gevestigd in Brussel-Hoofdstad.

Met toepassing van artikel 19, 1e lid, van de gecoördineerde taalwetten gebruikt iedere plaatselijke dienst van Brussel-Hoofdstad, in zijn betrekkingen met een particulier, de taal van de betrokkene, voor zover die taal het Nederlands of het Frans is (cfr. advies 19.141/II/PN van 23 juni 1988 betreffende een identiek probleem).

(Advies 20.173/II/PN van 25 oktober 1990.)

- Coöperatieve Vennootschap voor de Huisvesting van de Brusselse Agglomeratie:

een Nederlandstalige vereniging uit Brussel ontving een brief die, op het Nederlandstalige adres na, volledig in het Frans was gesteld.

De maatschappij is een gewestelijke dienst in de betekenis van artikel 35, § 1, a, van de gecoördineerde taalwetten, waarvan de werkring uitsluitend gemeenten van Brussel-

Hoofdstad bestrijkt. Zij is derhalve onderworpen aan hetzelfde stelsel als de plaatselijke diensten die in Brussel-Hoofdstad zijn gevestigd.

Met toepassing van artikel 19 van de voornoemde wetten moest voor de hele brief het Nederlands worden gebruikt, aangezien de maatschappij de taalidentiteit van de klager kende. Dat blijkt immers uit het feit dat het adres volledig in het Nederlands was gesteld en dat de brief een antwoord was op een brief die de klager in het Nederlands had geschreven.

De klacht is derhalve gegrond.
(Advies 21.191/II/PN van 29 november 1990.)

- N.V. "De Koekelbergse Haard":
een Nederlandstalige vereniging uit Brussel ontving een brief waarin de benaming van die vennootschap enkel in het Frans voorkwam.

De bewuste maatschappij, die door de Nationale Huisvestingsmaatschappij, thans de Brusselse Gewestelijke Huisvestingsmaatschappij werd erkend, is een plaatselijke dienst van Brussel-Hoofdstad.

Met toepassing van artikel 19 van de gecoördineerde taalwetten gebruikt te maatschappij, in haar betrekkingen met een particulier, de door de betrokkene gebruikte taal, voor zover het gaat om het Nederlands of om het Frans.

In haar advies 19.211 van 21 januari 1988 heeft de V.C.T. geoordeeld dat de benamingen van de Brusselse huisvestingsmaatschappijen in het Frans en in het Nederlands moeten zijn gesteld.

De Nederlandstalige benaming van "Le Foyer Koekelbergeois" is "De Koekelbergse Haard".

Bijgevolg is de klacht gegrond: de maatschappij had haar Nederlandstalige benaming moeten gebruiken.
(Advies 21.153/II/PN van 13 december 1990.)

3. Taalkennis van het personeel

- M.I.V.B.:
aan het loket van het metrostation Kunst-Wet werd, op dinsdag 12.9.89 te 10.15u, de dienst verzekerd door een personeelslid dat geen Nederlands kende.

De M.I.V.B. is een gewestelijke dienst in de zin van artikel 35, § 1, a, die onder dezelfde taalregeling valt als de plaatselijke diensten die in Brussel-Hoofdstad gevestigd zijn.

De V.C.T. heeft in haar vaste rechtspraak steeds beklemtoond dat de personeelsleden van de M.I.V.B., die omgang hebben met het publiek, de bij artikel 21, § 5, verplichte taalkennis moeten bezitten.

De V.C.T. heeft tevens geoordeeld dat de taalkennis die door de gecoördineerde taalwetten is voorgeschreven, gelet op de uitgeoefende functie, dezelfde is voor de vreemdelingen als voor de ingezetenen.

De klacht is derhalve gegrond: de V.C.T. oordeelt dat de M.I.V.B. strenger zou moeten optreden indien een personeelslid de taalvoorschriften niet naleeft, vooral als er sprake is van slechte wil.

(Advies 21.139/II/PN van 25 januari 1990.)

- B.I.W.M.:

klacht tegen de tewerkstelling van de heer B... als werfleider bij de Directie Distributie van de B.I.W.M.

De heer B... werd bevorderd tot werfleider bij de Directie Produktie waarvan de werkkring enkel het Franse taalgebied bestrijkt. Vervolgens werd hij verbonden aan de Directie Distributie, een gewestelijke dienst in de zin van artikel 35, § 1, b, van de gecoördineerde taalwetten. Zijn werkkring strekt zich uit over gemeenten van Brussel-Hoofdstad en gemeenten van zowel het Nederlands als het Frans taalgebied.

Krachtens artikel 21, § 2, van de bovenvermelde wetten moet de heer B..., om een dergelijke betrekking te bekleden, een schriftelijk examen over de elementaire kennis van het Nederlands afleggen. Aangezien hij niet voor dat examen is geslaagd, is de klacht gegrond.

(Advies 21.147/II/PN van 15 maart 1990.)

- Postkantoor St.-Agatha-Berchem:

de ambtenaar van loket nr. 5 kent geen Nederlands.

Krachtens artikel 21, §§ 2 en 5, van de gecoördineerde taalwetten moeten de personeelsleden die verbonden zijn aan de postkantoren van Brussel-Hoofdstad van de tweede taal een elementaire kennis bezitten, ongeacht of het gaat om statutairen of niet (cfr. advies 15.304-16.109 van 30 januari 1986).

De klacht is wat dit specifieke geval betreft, gegrond.
(Advies 21.161/II/PN van 15 maart 1990.)

- Intercommunale BRUTELE - gewestelijke bureau Brussel:
Nederlandsonkundige interimtelefoniste.

BRUTELE is een gewestelijke dienst, zoals bedoeld in artikel 35, § 1, b, van de gecoördineerde taalwetten, waarvan de werkring gemeenten uit Brussel-Hoofdstad en gemeenten uit het Franse taalgebied bestrijkt, en die onder dezelfde regeling valt als de plaatselijke diensten die in Brussel-Hoofdstad zijn gevestigd.

BRUTELE heeft gewestelijke kantoren, o.m. in Brussel. Met toepassing van de artikelen 35, § 1, en 19, 1e lid, van de gecoördineerde taalwetten, is het gewestelijk kantoor van Brussel een dienst die in zijn betrekkingen met een particulier de door deze gebruikte taal moet gebruiken, voor zover die taal het Nederlands of het Frans is.

Met toepassing van artikel 21, § 5, moet een ambtenaar die in Brussel-Hoofdstad omgang heeft met het publiek, er mondeling van laten blijken, dat hij een aan de aard van zijn functie aangepaste voldoende of elementaire kennis bezit van de tweede taal.

De klacht is gegrond.
(Advies 21.156/II/PN van 22 maart 1990.)

- B.I.W.M.:
tewerkstelling van de heer D... bij de afdeling Centrale Wacht van de Directie Distributie.

De heer D... oefent een ambt uit dat hem in contact brengt met het publiek en is niet in het bezit van het bewijs van taalkennis voorgeschreven door artikel 53 van de gecoördineerde taalwetten.

De Directie Distributie van de B.I.W.M. is een gewestelijke dienst in de zin van artikel 35, § 1, b, van de voornoemde wetten.

Krachtens artikel 21, §§ 2 en 5, van diezelfde wetten, moet de heer D... dus slagen voor het schriftelijk examen over de mondelinge en schriftelijke kennis van het Nederlands.

De klacht is gegrond.
(Advies 21.146/II/PN van 22 maart 1990.)

- S.V. "Le Foyer St.-Gillois":
geen Nederlandstalige benaming en twee ambtenaren die geen Nederlands kennen.

Uit de verstrekte inlichtingen blijkt dat de Nederlandse benaming van de maatschappij als volgt luidt: "De Sint-Gillische Haard, samenwerkende maatschappij voor de opbouw van sociale woningen te Sint-Gillis-Brussel". Zij werd door de Nationale Maatschappij voor Huisvesting erkend op 17 maart 1921.

Bovendien worden de bezoekers tijdens de bezoeken opgevangen door een tweetalige bediende wiens moedertaal het Nederlands is.

Volgens de vaste rechtspraak van de V.C.T. en van de Raad van State worden de gewestelijke huisvestingsmaatschappijen die door de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting zijn erkend, beschouwd als openbare diensten in de zin van artikel 1, § 1, 2°, van de gecoördineerde taalwetten.

De samenwerkende maatschappij "De Sint-Gillische Haard", waarvan de zetel te Sint-Gillis is gevestigd, is een plaatselijke dienst van Brussel-Hoofdstad.

Met toepassing van artikel 19 van de gecoördineerde taalwetten moet "De Sint-Gillische Haard" dan ook, voor zijn betrekkingen met een particulier, de door deze laatste gebruikte taal gebruiken, voor zover die taal het Nederlands of het Frans is.

Het personeel is niet onderworpen aan de door artikel 21 van de voornoemde wetten voorgeschreven tweetaligheid.

De klacht is niet gegrond, aangezien de maatschappij over een Nederlandstalige benaming en tweetalige statuten beschikt en het publiek er, naar keuze, in het Frans of in het Nederlands wordt opgevangen.
(Advies 21.176/II/PN van 7 juli 1990.)

- Postkantoor - station Brussel Centraal :
afgiftebewijs van een aangetekende brief ingevuld aan de Franse kant.

Een dergelijk document is een betrekking met een particulier (art. 19 gecoördineerde taalwetten).

Bovendien moet een loketbediende van het station Brussel Centraal, krachtens art. 21, §§ 2 en 5, van de gecoördineerde taalwetten, een elementaire kennis beschikken van de tweede taal.

De klacht is derhalve gegrond.
(Advies 22.022/II/PN van 5 juni 1990.)

4. Gebruik van de talen in binnendienst: P.M.
5. Getuigschriften: P.M.

B. Gemeentelijke plaatselijke diensten - O.C.M.W. - Brusselse agglomeratie

1. Berichten en mededelingen aan het publiek

- R.T.T. - Brusselse gemeenten:

eentalig Franse vermeldingen van een tiental Brusselse gemeenten in de rubriek "Administration communale" van de officiële gids Telefax 1988-1989.

Wanneer een gemeente van Brussel-Hoofdstad haar naam, adres en oproepnummer laat opnemen in de Telefax-gids, dan doet zij een mededeling aan het publiek die, krachtens artikel 18 van de gecoördineerde wetten, in het Frans en in het Nederlands moet zijn gesteld.

Bijgevolg acht de V.C.T. de klacht gegrond.
(Advies 21.119/II/PN van 18 januari 1990.)

- Kerkfabriek van O.L.V. ter Rijke Klaren te Brussel:

plaatsen van twee eentalig Franse borden, m.b.t. een omhaling voor de wederopbouw, aan de kerk.

De kerkfabrieken zijn openbare instellingen; zij worden gecontroleerd door de overheid.

Volgens de vaste rechtspraak van de V.C.T. zijn de kerkfabrieken onderworpen aan de gecoördineerde taalwetten en zijn het plaatselijke diensten.

Borden aan de ingang van de kerk zijn berichten en mededelingen aan het publiek die, conform artikel 18 van de gecoördineerde taalwetten, in Brussel-Hoofdstad in het Frans en in het Nederlands moeten gesteld worden.

Mededelingen die uitgaan van de bedienaar van de eredienst en die betrekking hebben op het uitoefenen van de eredienst worden niet beheerst door de voornoemde wetten.

Uit de klacht blijkt echter niet duidelijk of de omstreden opschriften al dan niet van de kerkfabriek uitgingen.
(Advies 21.168/II/PN van 18 januari 1990.)

- Tijdschrift "Loisirs et culture" (nummer december 1989 - januari, februari 1990) uitgegeven door de Kunstvereniging Oudergem:

het hoofd en de opmaak, de reclame voor de lokalen van het Cultureel Centrum, het bericht aan de adverteerders en de aankondiging van de tentoonstellingen zijn eentalig Frans.

De gecoördineerde taalwetten zijn van toepassing op deze V.Z.W., waarvan de zetel is gevestigd in het Cultureel Centrum van Oudergem, krachtens artikel 1, § 1, 2°, van die

wetten. De V.Z.W. wordt immers door de gemeente betoelaagd en door haar via een jaarlijks verslag van de rekeningen gecontroleerd, en richt zich verder zowel tot het Franstalige als tot het Nederlandstalige publiek.

Met toepassing van artikel 18 van de gecoördineerde taalwetten moet de inhoud van het bedoelde informatieblad - een mededeling aan het publiek - in het Frans en in het Nederlands worden gesteld, behoudens wat de artikelen betreft die slechts één van beide cultuurgemeenschappen aanbelangen.

De klacht is gegrond.
(Advies 21.196/II/PN van 14 juni 1990.)

- Kunstcentrum van het Rood Klooster te Oudergem:
catalogus van het 18e gemeenschappelijk salon van de schilders van het Rood Klooster bijna eentalig Frans.

Het Kunstcentrum van het Rood Klooster richt zich tot de twee taalgemeenschappen en wordt beheerd door de V.Z.W. Kunstvereniging van Oudergem die, zelf, wordt gesubsidieerd door de gemeente.

De bewuste catalogus is een mededeling aan het publiek, die krachtens artikel 18 van de gecoördineerde wetten, tweetaalig moet zijn.

Daarentegen moeten titels van schilderijen worden beschouwd als oorspronkelijke benamingen van kunstwerken die niet voor vertaling vatbaar zijn.

De klacht is gedeeltelijk gegrond.
(Advies nr. 21.197/II/PN van 14 juni 1990.)

- Telefax-, Telex- en Teletexgidsen, uitgave 1989-1990:
onderzoek van de V.C.T.

In het algemeen genomen, werden de gecoördineerde taalwetten goed toegepast.

Enkele onregelmatigheden werden evenwel aangestipt i.v.m. de eentalige benamingen en adressen van sommige gemeentebesturen, O.C.M.W.'s en openbare instellingen van Brussel-Hoofdstad.

Krachtens artikel 18 van de gecoördineerde taalwetten moeten die in het Frans en in het Nederlands worden vermeld.

Dat is tevens het geval voor de benaming en het adres van de gemeentebesturen van Kraainem en Moeskroen, die eentalig zijn.

In de randgemeenten (art. 24) en de taalgrensgemeenten (art. 11, § 2, 2e lid) worden de berichten en mededelingen aan het publiek gesteld in het Nederlands en in het Frans. (Advies 22.032/V/P van 14 juni 1990.)

- Kunstcentrum van het Rood Klooster te Oudergem:
folder betreffende kunstschilder G. Javaux bijna eentalig Frans.

Het Kunstcentrum van het Rood Klooster richt zich tot de twee taalgemeenschappen en wordt beheerd door de V.Z.W. Kunstvereniging van Oudergem, die zelf door de gemeente wordt gesubsidieerd.

De bewuste folder is een mededeling aan het publiek, die overeenkomstig artikel 18, 1ste alinea, van de gecoördineerde taalwetten, tweetalig moet zijn.

Daarentegen moeten titels van de schilderijen en de benamingen van de prijzen die de schilder heeft behaald, worden beschouwd als oorspronkelijke benamingen die niet voor vertaling vatbaar zijn.

De klacht is gedeeltelijk gegrond.
(Advies nr. 22.034/II/PN van 14 juni 1990.)

- Tijdschrift "Loisirs et Culture" (nummer maart-april-mei 1991) uitgegeven door de Kunstvereniging Oudergem:
het hoofd en de opmaak, het bericht aan de adverteerders, de agenda en de eigen reclame van het Cultureel Centrum zijn eentalig Frans. Cfr. adviezen 19.102 van 12 november 1987 en 21.196/II/PN van 14 juni 1990).
(Advies 22.035/II/PN van 14 juni 1990.)

2. Betrekkingen met particulieren

- Firma RADAR, naleving van de gecoördineerde taalwetten:
vraag om inlichtingen van de stad Brussel.

De firma RADAR waarop de Brusselse politie een beroep doet voor het wegslepen van voertuigen, is een private medewerker in de zin van artikel 50 van de gecoördineerde taalwetten, krachtens hetwelk de aanstelling van dergelijke medewerkers de diensten niet ontslaat van de toepassing van die gecoördineerde wetten.

Krachtens artikel 18 van de gecoördineerde taalwetten, stelt die firma de berichten, mededelingen en formulieren die voor het publiek bestemd zijn in het Nederlands en in het Frans.

Met toepassing van artikel 19 moet het personeel van die firma in zijn betrekkingen met een particulier de door deze gebruikte taal gebruiken, voor zover die taal het Nederlands of het Frans is.

De V.C.T. neemt akte van het feit dat de verplichting tot naleving van de taalwetgeving, bij de eerstvolgende aanbesteding, zal worden opgenomen in het bestek aangaande het weghalen van voertuigen van de openbare weg.
(Advies 20.003/20.029/II/PN van 28 juni 1990.)

- Ontvangkantoor der Directe Belastingen - 1ste bureau Brussel:

Franstalige ontvangt eentalig Nederlands fiscaal kenteken.

Na klacht te hebben ingediend, ontving de klager een gecorrigeerd document.

Overeenkomstig artikel 20, § 1, van de gecoördineerde taalwetten stellen de diensten die in Brussel-Hoofdstad gevestigd zijn de akten die de particulieren betreffen alsook de getuigschriften, verklaringen, machtigingen en vergunningen die aan de particulieren worden afgegeven, in het Nederlands of in het Frans, naar gelang van de wens van de belanghebbende.

De V.C.T. oordeelde reeds eerder dat een verbeterd document niet in overeenstemming is met de voorschriften van de gecoördineerde taalwetten omtrent eentaligheid. (cfr. advies 21.170 van 18 januari 1990.)

De klacht is derhalve ontvankelijk en gegrond.
(Advies 22.051/II/PF van 6 december 1990.)

- Gemeentebestuur van Schaarbeek:

ter gemeenteraadszitting van 26 april 1990, gingen de ontwerpen van beslissing die de leden werden voorgelegd (m.b.t. de punten 42, 43 en 44 van de agenda) vergezeld van documenten - o.m. ontwerpen van overeenkomsten met architecten - die uitsluitend in het Frans waren gesteld.

In haar advies 1526 van 22 september 1966, heeft de V.C.T. geoordeeld dat alle punten die op de agenda van de vergaderingen van de gemeenteraadsleden staan ingeschreven alle gemeenteraadsleden interesseren, ongeacht hun taalidentiteit. Derhalve moet elk gemeenteraadslid van een gemeente van Brussel-Hoofdstad, om zijn mandaat normaal te vervullen, in alle gevallen, niet alleen de oproeping maar ook de ontwerpen die op de agenda staan, in zijn eigen taal ontvangen.

In dit geval maken de overeenkomsten met de architecten deel uit van de gemeenteraadsbeslissingen en moeten ze door

elk gemeenteraadslid in zijn eigen taal kunnen worden onderzocht.

De Commissie is dus van oordeel dat die overeenkomsten in het Nederlands en in het Frans moesten gesteld zijn en dat de klacht gegrond is.

(Advies 22.140/II/PN van 13 december 1990.)

- Ziekenhuis Paul Briën van het O.C.M.W. te Schaarbeek:
Nederlandstalig particulier ontvangt Franstalige factuur (adres in het Nederlands, andere vermeldingen in het Frans).

Het Ziekenhuis Paul Briën is een instelling van het O.C.M.W. te Schaarbeek en wordt derhalve beschouwd als een plaatselijke dienst van Brussel-Hoofdstad (advies 20.097/II/PN van 8 september 1988).

Met toepassing van artikel 19 van de gecoördineerde taalwetten moet een Nederlandstalig patiënt wiens taalaanhoorbaarheid bekend is derhalve niet alleen zijn verzorgingsrekening, maar ook alle andere onkostennota's in het Nederlands ontvangen.

(Advies 22.123/II/PN van 13 december 1990.)

3. Taalkennis van het personeel

- O.C.M.W. van Brussel:
examen georganiseerd door het O.C.M.W. betreffende de voldoende kennis van het Nederlands in hoofde van de heer B..., afdelingschef en kandidaat afdelingschef-diensthoofd (toepassing van artikel 11 van het koninklijk besluit van 30 november 1966 (IX) tot vaststelling van de voorwaarden voor het uitreiken van de bewijzen omtrent de taalkennis voorgeschreven bij artikel 53 van de gecoördineerde taalwetten en met verwijzing naar artikel 53, 5e lid, van die wetten).

De V.C.T. heeft negatief geadviseerd over de procedure die het O.C.M.W. heeft gevolgd bij de organisatie van het taal-examen: artikel 13, 5e lid, verwijst enkel naar het gemeentepersoneel. Voor het personeel dat werkzaam was in besturen die afhangen van openbare personen die aan de gemeenten ondergeschikt zijn, heeft de wetgever in geen enkele bepaling voorzien omtrent het examen over de kennis van de tweede taal.

(Advies 22.090/V/P van 20 mei 1990.)

- Gemeentebestuur van St.-Gillis:
overtreding van de §§ 4 en 5 van artikel 21 van de gecoördineerde taalwetten door de bevordering van de heer D...

tot eerstaanwendend inspecteur-hoofd van dienst, zonder examen Nederlands.

De belanghebbende, die tot de Franse taalgroep behoort, heeft op 12 mei 1957 voldaan aan de mondelinge en schriftelijke examens aangaande de elementaire kennis van de tweede taal, overeenkomstig artikel 9, § 6, van de wet van 28 juni 1932, betreffende het gebruik der talen in bestuurszaken.

Met toepassing van artikel 6 van het koninklijk besluit van 30 november 1966, houdende maatregelen tot wijziging van de verkregen rechten van ambtenaren die op 1 september 1963 verbonden waren aan een plaatselijke of gewestelijke dienst gevestigd in Brussel-Hoofdstad, is de betrokkene, na 1 september 1963, vrijgesteld van het taalexamen, aangezien hij op 12 mei 1957 voldaan heeft aan de mondelinge en schriftelijke examens over de elementaire kennis van de tweede taal.

De klacht is derhalve ontvankelijk en ongegrond.
(Advies 22.165/II/PN van 20 december 1990.)

4. Behandeling in binnendienst

- N.M.B.S.:

procedure gevolgd bij het wijzigen van de aanschrijvingsvermeldingen voor het tweede trimester van 1988.
De V.C.T. heeft geconstateerd dat artikel 17, § 1, B, 1°, van de gecoördineerde taalwetten werd nageleefd.

In de dienst "Marketing en Verkoop" (bedoeld in de klacht) worden de aanschrijvingen van het personeel van rang 111 vastgesteld door de directeur-generaal die de adjunct-directeur-generaal en de directeur heeft gehoord.

Daar de voorstellen tot wijziging van de aanschrijvingsvermeldingen, besproken worden tijdens een vergadering bijgewoond door alle directeurs (waar principieel de taalpariteit wordt verzekerd), zijn de kandidaten ervan verzekerd dat de voorstellen van hun aanschrijvingsvermeldingen in hun taal worden besproken.
(Advies 21.010/II/PN van 8 februari 1990.)

5. Getuigschriften

- Rijbewijs uitgereikt door plaatselijke overheden:

gebruik van het Frans op rijbewijzen uitgereikt aan Nederlandstaligen.

Volgens de vaste rechtspraak van de V.C.T. (advies nr. 1704 van 19 januari 1967) is een rijbewijs een getuigschrift en een vergunning in de betekenis die de gecoördineerde taalwetten hieraan verlenen. Het wordt uitgereikt door plaat-

selijke overheden en valt derhalve onder toepassing van de artikelen 14, 20, § 1, en 26 van de voornoemde wetten, die de eentaligheid voorschrijven.

Het rijbewijs dat krachtens het koninklijk besluit van 5 juni 1966 wordt uitgereikt is een nationaal bewijs dat tegelijkertijd het internationaal bewijs vervangt; hieruit vloeit voort dat het dient te voldoen aan de internationale overeenkomsten die België heeft onderschreven.

Dat houdt in dat de titel van het nationaal bewijs dat het internationaal bewijs vervangt, een titel die gesteld is in de taal of talen voorgeschreven door het uitreikende land, dient gevolgd door de Franse vertaling "permis de conduire".

De V.C.T. oordeelde dat het voorkomen van de Franstalige tekst op het rijbewijs van een Nederlandstalige niet in strijd was met de gecoördineerde wetten.

Het model van rijbewijs waartegen klacht werd ingediend, werd thans vervangen door het model van de Europese Gemeenschappen waarop, buiten de taal van de particulier, 9 Europese talen staan vermeld.

De V.C.T. oordeelt dat de klacht ontvankelijk is doch niet gegrond: het voorkomen van de Franse tekst op een eentalig Nederlands rijbewijs steunt op internationale overeenkomsten goedgekeurd bij wet.
(Advies 22.018/II/PN van 29 maart 1990.)

VI. GEMEENTEN MET EEN SPECIALE REGELING

A. Berichten en mededelingen aan het publiek

- Bestendige deputatie van de provincieraad van Limburg:
de gemeente Voeren krijgt geen Franstalig bericht van aanplakking i.v.m. het besluit van 6 juli 1989 tot wijziging van de exploitatievoorwaarden voor een niet overdekte zwembad inrichting in de gemeente Voeren.

Het besluit van de Bestendige deputatie is een mededeling die door de bemiddeling van plaatselijke diensten aan het publiek wordt verstrekt, aangezien de tekst ofwel in zijn geheel moet worden aangeplakt, ofwel bij het gemeentebestuur moet kunnen worden ingezien.

De provincie Limburg is, in de betekenis van artikel 34, § 1, a, van de gecoördineerde taalwetten een gewestelijke dienst die de berichten, mededelingen en formulieren, die aan het publiek worden verstrekt door bemiddeling van de plaatselijke diensten, stelt in de taal of talen welke die diensten voor soortgelijke bescheiden moeten gebruiken, in

casu het Nederlands en het Frans (art. 11, § 2, 2e lid, van de voornoemde wetten).

Bijgevolg meent de V.C.T. dat de provincie Limburg de gemeente Voeren, met het oog op de publikatie, een Frans exemplaar en een Nederlands exemplaar van het besluit van de Bestendige deputatie had moeten sturen.
(Advies 21.131/II/PN van 5 juni 1990.)

- V.V.V. van Edingen:

een Nederlandstalig particulier ontving, in een envelop met Franstalige vermeldingen van de stad, documentatie -"calendrier des cérémonies et manifestations pour la saison d'été 1990" - die eveneens in het Frans was gesteld.

De V.V.V. van Edingen is een private vereniging die subsidies ontvangt van de stad.

De rechtspraak van de V.C.T. stelt evenwel dat een als V.Z.W. opgerichte V.V.V. die een opdracht vervult die de perken van een privaat bedrijf te buiten gaat en die banden heeft met de overheid, aan de gecoördineerde wetten is onderworpen krachtens artikel 1, § 1, 2°.

De V.V.V. van Edingen had haar programma dus in beide talen moeten stellen (art. 11, § 2, gecoördineerde taalwetten).

Bovendien had de particulier - wiens Nederlandse taalidentiteit bekend was - de stukken moeten toegestuurd krijgen in een envelop met Nederlandstalige vermeldingen (art. 12, 3e lid, gecoördineerde taalwetten).
(Advies 22.130/II/PN van 29 november 1990.)

- M.I.V.B.:

gebruik van de vertaling van de plaatsnaam Kraainem in "Crainhem" in het metrostation, aan de bushaltes en in de verschillende reclamefolders.

In het koninklijk besluit van 24 juni 1988, houdende rangschikking van de gemeenten van het Rijk bij toepassing van artikel 19, tweede lid, van de nieuwe gemeentewet en tot vaststelling van de schrijfwijze van de gemeentenamen, noch in de lijst van gemeenten die als bijlage bij het Gerechtelijk Wetboek is gevoegd, noch in de Nederlandse of in de Franse tekst van de gecoördineerde taalwetten wordt de gemeentenaam Kraainem vertaald in het Frans.

Elke vertaling die door de M.I.V.B. wordt gebruikt, is strijdig met de gecoördineerde taalwetten.
(Adviezen 22.094/II/PN en 22.111/II/PN van 14 juni 1990.)

B. Getuigschriften: P.M.

C. Betrekkingen met particulieren

- Komen-Waasten:

taalgebruik in verkiezingszaken bij de parlementsverkiezingen van 13 december 1987.

De oproepingen, beschouwd als betrekkingen met particulieren, moeten in de taalgrensgemeenten uitsluitend worden gesteld in de taal waarvan de betrokken particulier in zijn betrekkingen met de plaatselijke overheid gebruik heeft gemaakt (art. 12, 3e lid, van de gecoördineerde taalwetten).

Verder zijn de hoofden van de verkiezingsoproepingen, de brieven en de enveloppen van de plaatselijke overheid eveneens eentalig met toepassing van het voornoemde artikel 12, 3e lid.

De stembrieven zijn eentalig in de eentalige gemeenten en tweetalig in de andere gemeenten, ingeval een kieskanton uit gemeenten met verschillende taalstelsels bestaat. (Advies 20.001/II/PN van 25 januari 1990.)

- Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap:

bij de V.C.T. werden 78 klachten ingediend wegens het feit dat de aanslagbiljetten i.v.m. de heffing van het Vlaamse Gewest ter bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging, dienstjaar 1990, aan Franstalige particulieren uit de rand- en taalgrensgemeenten in het Nederlands werden gestuurd.

De documenten worden beschouwd als betrekkingen met particulieren. Zij moeten derhalve integraal in hun taal worden gesteld. In casu is dat het Frans (art. 12, 3e lid, gecoördineerde taalwetten).

(Adviezen 22.067/II/PF en volgende, 22.149/II/PF en volgende van 6 december 1990.)

D. Taalkennis van het personeel

- R.T.T. te Ronse:

eentalig Nederlandse afdelingschef netten en eindapparatuur.

De afdelingschef netten en eindapparatuur met standplaats Ronse heeft geen omgang met het publiek van de taalgrensgemeente. Hierdoor is het mogelijk het ambt toe te kennen aan een eentalig Nederlands ambtenaar.

Verder blijkt uit de circulaire nr. 35 van 22 juni 1989 van de directeur-generaal van de R.T.T. dat voor de betrekking van afdelingschef netten en eindapparatuur geen tweetaligheid meer vereist is.

(Advies 21.025/21.109/II/PN van 22 februari 1990.)

E. Organisatie van de diensten

- Regie der Posterijen te Ronse:
vaste betrekking als eentalig ambtenaar (geen omgang met het publiek).

De titularis van de betrekking vervult de wettelijke voorwaarden inzake taalgebruik.

(Advies 21.024/II/PN van 15 maart 1990.)

VII. EENTALIGE PLAATSELIJKE DIENSTEN

A. Betrekkingen met particulieren

- Identiteitskaart:
vermeldingen in vreemde talen.

De V.C.T. heeft een klacht van de, in Brussel gevestigde, Sociaal Culturele Raad onderzocht, i.v.m. het gebruik van het Frans, het Duits en het Engels (naast het Nederlands) bij het opstellen van de nieuwe identiteitskaarten.

De V.C.T. heeft de klager meegedeeld dat zij zich ter zake uitgesproken heeft in haar adviezen 16.102 van 10 mei 1984 en 16.102B van 21 maart 1985, die door de minister van Binnenlandse Zaken niet werden gevolgd.

(Advies 22.061/II/PN van 27 maart 1980.)

B. Betrekkingen tussen diensten: P.M.

C. Organisatie van de diensten: P.M.

VIII. DUIJS TAALGEBIED EN GEMEENTEN UIT HET MALMEDYSE

A. Berichten en mededelingen aan het publiek

- Gemeentebestuur Büllingen:
eentalige verkeersborden "Sortie de camions".

Een dergelijk verkeersbord is een bericht en mededeling aan het publiek dat, overeenkomstig artikel 11, § 2, van de gecoördineerde taalwetten, in de gemeenten van het Duitse

taalgebied in het Duits en in het Frans moet worden gesteld.

(Advies 22.133/II/PD van 8 en 29 november 1990.)

- Gemeentebestuur Sankt Vith:

eentalige verkeersborden "Sortie de camions" en "Accotement dangereux".

Een dergelijk verkeersteken is een bericht en mededeling aan het publiek dat, overeenkomstig artikel 11, § 2, van de gecoördineerde taalwetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, in de gemeenten van het Duitse taalgebied in het Duits en in het Frans moet worden gesteld.

(Advies 22.058/II/PD van 29 november 1990)

- Gemeentebestuur Sankt Vith:

eentalig bord "Bodarwé et fils, 1, Préaix, Malmedy resp. signal. 080/570660".

De firma heeft het bord geplaatst naar aanleiding van werken die zij met goedkeuring van de gemeente uitvoert aan de openbare weg. Zij treedt dus op als een concessiehouder van een openbare dienst in de zin van artikel 1, § 1, 2°, van de gecoördineerde taalwetten.

Het bedoelde bord is een bericht of mededeling aan het publiek in de zin van de taalwetten en moet, overeenkomstig artikel 11, § 2, in de gemeenten van het Duitse taalgebied in het Duits en in het Frans worden gesteld.

(Advies 22.057/II/PD van 29 november 1990.)

- Gemeentebestuur Bütgenbach:

eentalig bord "Sortie de carrière" te Weywertz, geplaatst door de firma A.D.M. met goedkeuring van de gemeente.

Een dergelijk bord is een bericht en mededeling aan het publiek dat, overeenkomstig artikel 11, § 2, van de gecoördineerde taalwetten, in de gemeenten van het Duitse taalgebied in het Duits en in het Frans moet worden gesteld.

(Advies 20.055/II/PD van 6 september, 8 november en 29 november 1990.)

- Douanekantoor Lengeler A.:

parkeerverbodbord met eentalig Franse vermelding: "Excepté service des douanes".

Het kantoor Lengeler A. wordt beschouwd als een plaatselijke dienst in de zin van artikel 9 van de gecoördineerde taalwetten gevestigd in het Duitse taalgebied.

Overeenkomstig artikel 11, § 2, van die wetten moet een mededeling aan het publiek in een gemeente van het Duitse taalgebied, gesteld zijn in het Duits en in het Frans. (Advies 22.056/II/PD van 6 september 1990.)

B. Getuigschriften, verklaringen, machtigingen en vergunningen: P.M.

C. Taalkennis van het personeel - Administratieve toestand

- Gewestelijk bureau van de Rijksdienst voor Pensioenen te Malmedy:

afwijzing van het verzoek van een hulpverificateur tot het afleggen van bevorderingsexamens in het Duits.

Het gewestelijk bureau van Malmedy wordt beschouwd als een gewestelijke dienst in de zin van artikel 36, § 2, van de gecoördineerde taalwetten waarvoor de Koning het taalstelsel niet heeft vastgesteld. Op grond van de algemene inrichting van de voornoemde wetten en voortgaande op de beginselen die vervat liggen in artikel 36, § 1, heeft de V.C.T. de regels omschreven die moeten worden toegepast (cfr. advies 2313 van 8 januari 1970).

De personeelsleden die in een dergelijke dienst worden benoemd of bevorderd, moeten, met toepassing van artikel 38, § 2, de taal kennen van het gebied waar de zetel van de dienst is gevestigd.

Het studiegetuigschrift van de betrokkene werd hem uitgereikt in het Frans. Ofschoon hij bij het V.W.S. een examen heeft afgelegd over de grondige kennis van het Duits (art. 7 van het koninklijk besluit nr. IX van 30 november 1966) kan hij niet worden beschouwd als een ambtenaar van de Duitse taalgroep; hij moet zijn bevorderingsexamens afleggen in het Frans.

(Advies 22.028/II/PN van 25 oktober en 8 november 1990.)

D. Administratieve handelingen van de gerechtelijke overheid: P.M.

E. Organisatie van de diensten

- Regie der Posterijen:

toepassing van de gecoördineerde taalwetten in het Duits taalgebied; advies 19.235/II/P van 10 november 1988 van de V.C.T. wordt door de Regie der Posterijen genegeerd.

De V.C.T. veroordeelt in dat advies uitdrukkelijk de praktijk van de Regie (hoofdbestuur en gewestelijke directie Luik) die erin bestaat in haar betrekkingen met haar Duits-talig personeel het Frans te gebruiken.

De V.C.T. heeft de Regie met aandrang verzocht de gecoördi-
neerde taalwetten, die van openbare orde zijn, na te leven.
(Advies 19.235/II/PD van 27 maart 1990.)

DEEL III

Bijzonder verslag van de Nederlandse afdeling

I. INLEIDING

De Nederlandse afdeling (N.A.) van de V.C.T. waakt, op grond van artikel 61, § 5, van de bij koninklijk besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken voor de toepassing van die wetten in het homogeen Nederlands taalgebied. Tevens heeft zij de controle over de naleving van de decreten van de Vlaamse Raad tot regeling van het gebruik van de talen.

De N.A. hield in 1990 vijf zittingen. Tijdens datzelfde jaar werden dertig klachten ingediend en twee vragen om advies. Zij bracht 14 adviezen uit. Vier adviezen handelen over het Taaldecreet van 19 juli 1973 en tien over de toepassing van de gecoördineerde taalwetten. Een klacht werd ingetrokken door de klager en de afdeling klasseerde een klacht zonder gevolg.

In 1990 werd met toepassing van artikel 5 van het taaldecreeet, door negen werkgevers een aanvraag om vertaling van berichten, mededelingen, akten, getuigschriften en formulieren bestemd voor hun personeel, betekend aan de ambtenaar van de N.A. die met het toezicht op de uitvoering van dit decreet is belast. Het gaat om de volgende bedrijven:

D/VPB/29 - N.V. LOCADIF - vernieuwing
D/VPB/76 - N.V. OTIS LIFTEN - vernieuwing
D/VPB/23 - N.V. HASELDONCKX - vernieuwing
D/VPB/16 - N.V. TELEMECANIQUE - vernieuwing
D/VPB/62 - N.V. SCANIA - vernieuwing
D/VPB/79 - N.V. CIBA-GEIGY - vernieuwing
D/VPB/18 - N.V. D'IETEREN - vernieuwing
D/VPB/66 - N.V. ANSUL - vernieuwing
D/VPB/92 - N.V. ENVELTEC - vernieuwing.

Sedert einde mei 1989 beschikt de administratieve dienst niet meer over een adjunct-adviseur of een bestuurssecretaris-inspecteur van de Nederlandse taalrol. Wegens het ontbreken van die ambtenaren liep de behandeling van de zaken t.b.v. de N.A. ernstige vertraging op. Meer dan 35 dossiers, waaronder vier inspecties in private bedrijven, wachten op behandeling.

Bij de pensionering van een adjunct-adviseur van de Franse taalrol per 1 november 1990 heeft de voorzitter van de V.C.T. de minister van Binnenlandse Zaken gevraagd in de vervanging te voorzien door een adjunct-adviseur van de Nederlandse taalrol. Deze zou dan worden belast met de zaken van de N.A. De bevorderingsprocedure is lopende.

De heer E. VAN LEUVEN, de voorzitter van de N.A., heeft op 1 november 1990 de pensioengerechtigde leeftijd bereikt. In afwachting van de hernieuwing van de mandaten die zal plaatsgrijpen in de loop van 1991 heeft hij de wens uitgedrukt niet meer aan de vergaderingen van de V.C.T. deel te nemen. De heer P. DECLERCK, vast lid, neemt sindsdien het voorzitterschap van de N.A. waar.

II. OVERZICHT VAN DE UITGEBRACHTE ADVIEZEN

A. Decreet van 19 juli 1973

- Klachten tegen drie restaurants:
tweetalige rekeningen afgeleverd aan hun cliënten.

Op grond van artikel 52 van de gecoördineerde taalwetten en van artikel 5 van het decreet van 19 juli 1973 gebruiken de private ondernemingen voor de akten en bescheiden die voorgeschreven zijn door wetten en reglementen de taal van het gebied waar hun exploitatiezetel is gevestigd, in casu het Nederlands.

Het koninklijk besluit van 11 augustus 1972 tot wijziging van de koninklijk besluiten nr. 1 van 23 juli 1969, nr. 23 van 19 oktober 1970 en nr. 28 van 23 december 1970, genomen ter uitvoering van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde, bepaalt in zijn artikel 2, welke gegevens op de rekening of het ontvangbewijs, afgeleverd door de restauranthouder aan de cliënt, dienen te worden vermeld. Het zijn de naam en het adres van de belastingplichtige, het registratienummer, de vermeldingen "belasting over de toegevoegde waarde" en "rekening" of "ontvangbewijs" naargelang van het geval, het volgnummer van het stuk en de naam van de erkende drukker.

Deze wettelijk voorgeschreven gegevens dienen in het Nederlands taalgebied in het Nederlands te worden gesteld.

De klachten zijn dan ook gegrond.
(Adviezen 21.187/II/N, 21.188/II/N en 22.024/II/N van 7 juni 1990.)

B. Toepassing van de gecoördineerde taalwetten

1. Toepassingsfeer

- Klachten tegen de conservator van het Museum van Hedendaagse Kunst te Gent:
gebruik van Engels en Frans.

De conservator heeft het Engels en het Frans gebruikt in zijn hoedanigheid van verantwoordelijke voor de internatio-

nale tentoonstelling Documenta-Kassel 1992 en niet als conservator van het Gentse museum.

Aangezien de organisatie van die internationale tentoonstelling niet valt binnen de bevoegdheid van het museum, dat een plaatselijke openbare dienst is, en de gecoördineerde taalwetten niet van toepassing zijn op de handelingen die de conservator van dat museum stelt als organisator en vertegenwoordiger van Documenta-Kassel 1992, acht de N.A. de klacht niet gegrond.
(Adviezen 22.023/II/N van 14 maart 1990 en 22.095/II/N van 7 juni 1990.)

- **Gerechtsdeurwaarder:**

tweetalige berichten m.b.t. een uitzonderlijke openbare verkoop, verspreid in het Nederlandse taalgebied.

De N.A. bevestigt haar vorige adviezen, inzonderheid het advies 20.024/II/N van 20 september 1988, waarin zij o.m. overwoog dat de gerechtsdeurwaarders die zich op privaatrechtelijk terrein begeven ten behoeve van hun particuliere cliënten, gelet op het investituur en de taak die hun werd opgedragen in het belang van het algemeen, als diensten dienen te worden beschouwd in de zin van artikel 1, § 1, 2°, van de gecoördineerde taalwetten; dat de publiciteit verricht ter aankondiging van een openbare verkoop een voorgeschreven bericht aan het publiek is, dat als een administratieve handeling moet worden beschouwd; dat een dienst in de zin van artikel 1, § 1, 2°, ertoe gehouden is de reeds vermelde gecoördineerde wetten na te leven; dat een dergelijk bericht aan het publiek verspreid in een gemeente zonder speciale regeling uit het Nederlandse taalgebied uitsluitend in de taal van het gebied dient gesteld te zijn krachtens artikel 11, § 1, van diezelfde wetten.

De klacht is gegrond.

(Advies 22.251/II/N van 19 december 1990.)

- **Notarissen:**

klachten tegen het feit dat verscheidene notarissen eentaling Franse berichten publiceren in het advertentieblad VLAN, betreffende openbare verkopen van goederen, gelegen in het Nederlands taalgebied.

Wanneer de notaris voor een cliënt op privaatrechtelijk terrein optreedt, kan hij worden beschouwd als een dienst in de zin van artikel 1, § 1, 2°, van de gecoördineerde taalwetten.

Wanneer hij optreedt als medewerker van de rechterlijke macht, bv. bij een gerechtelijke openbare verkoop, is voor de handelingen die deel uitmaken van de gerechtelijke procedure de wet van 15 juni 1935 op het gebruik van de talen

in gerechtszaken van toepassing, behalve voor de handelingen van bestuurlijke aard waarvoor de evenvermelde gecoördineerde taalwetten gelden krachtens artikel 1, § 1, 4°.

De N.A. is dan ook van oordeel dat op grond van deze elementen van haar rechtspraak, het bericht in het weekblad VLAN zowel in het eerste als in het tweede van de hiervoor opgesomde gevallen, een bericht is aan het publiek dat in een gemeente zonder speciale regeling van het Nederlandse taalgebied, overeenkomstig artikel 11, § 1, eerste lid, van de gecoördineerde taalwetten, in het Nederlands dient gesteld te worden.

De klachten zijn gegrond.
(Advies 22.040/II/N van 7 juni 1990.)

2. Plaatselijke diensten

Berichten en mededelingen aan het publiek

- Algemene Spaar- en Lijfrentekas (A.S.L.K.):
klacht tegen een tweetalige advertentie in een reclameblad dat in alle bussen van de gemeente Beersel werd verspreid.

Een plaatselijk agentschap, gevestigd in een randgemeente, dient de berichten en mededelingen tot het publiek van zijn ambtsgebied te richten in het Nederlands en in het Frans overeenkomstig artikel 24 van de gecoördineerde taalwetten. Zo er berichten bestemd zijn voor het publiek van een eentalige (naburige) gemeente, dan moet de eentaligheid van het gebied worden geëerbiedigd. T.o.v. de inwoners van die eentalige gemeenten moet artikel 11, § 1, eerste lid, van de evenvermelde gecoördineerde taalwetten worden toegepast, wat erop neerkomt dat uitsluitend de taal van het gebied, in casu het Nederlands, mag worden gebruikt.

De klacht is dan ook gegrond.
(Advies 21.190/II/N van 7 juni 1990.)

Getuigschriften:

- Identiteitskaart:

Het uitdrukkelijk verzoek van de klager om een wettelijke, eentalig Nederlandse identiteitskaart te ontvangen, werd door het gemeentebestuur afgewezen.

In de adviezen 16.102 van 10 mei 1984 en 16.102 B van 21 maart 1985 oordeelde de V.C.T. o.m. dat de nationale identiteitskaart in wezen een getuigschrift is, uitgereikt door een plaatselijke dienst, en dat een dergelijk document overeenkomstig artikel 14 van de gecoördineerde taalwetten, in een gemeente zonder speciale regeling van het Nederland-

se taalgebied, volledig en uitsluitend moet worden opgesteld in de taal van het gebied. Die adviezen werden evenwel niet gevolgd door de minister van Binnenlandse Zaken.

De N.A. wijst erop dat deze aangelegenheid wordt geregeld door artikel 4 van het koninklijk besluit van 29 juli 1985 betreffende de identiteitskaarten.

(Adviezen 22.257/II/N en 22.260/II/N van 19 december 1990.)

3. Gewestelijke diensten

Berichten en mededelingen aan het publiek

- Gemeentekrediet van België:

klachten tegen het verspreiden van deur tot deur, van een Nederlands-Frans bericht te Beersel, door het agentschap Sint-Genesius-Rode.

Overeenkomstig het 3e lid van artikel 34, § 1, stelt een gewestelijke dienst (in casu het agentschap te Sint-Genesius-Rode) de berichten die het rechtstreeks aan het publiek richt in de taal of talen die ter zake opgelegd zijn aan de plaatselijke diensten van de gemeente waar zijn zetel gevestigd is. In dit geval Sint-Genesius-Rode, een randgemeente, zodat de berichten over het hele ambtsgebied bij een letterlijke toepassing tweetalig zouden moeten zijn.

Een dergelijke interpretatie druist echter in tegen de algemene inrichting van de taalwet; door het gebruik voor te schrijven van de taal die is opgelegd aan de plaatselijke diensten van de gemeente waar de zetel van de gewestelijke dienst is gevestigd, heeft de wetgever slechts de berichten willen bedoelen die in of op de gebouwen van deze dienst rechtstreeks aan het publiek worden gericht, terwijl de berichten die in de andere gemeenten van het ambtsgebied worden verspreid, normaliter de taalregeling dienen te volgen die ter zake aan de plaatselijke diensten van deze gemeenten is opgelegd. Dit standpunt werd door de verenigde afdelingen van de V.C.T. ingenomen in de adviezen 1868 van 5 oktober 1967 en 3225 van 18 mei 1972.

Om deze redenen dienden de berichten die van deur aan deur werden verspreid te Alsemberg-Beersel, eentalig Nederlands te zijn overeenkomstig artikel 11, § 1, 1e lid, van de gecoördineerde taalwetten.

De klachten zijn gegrond.

(Adviezen 21.154/II/N en 21.163/II/N van 14 maart 1990.)

- Landbouwcomice te Leuven:

tweetalige berichten tijdens jaarlijkse veeprijskamp.

De Landbouwcomices zijn gespecialiseerde landbouwverenigingen waarvan de inrichting en de werking door de Staatssecretaris van Landbouw worden geregeld op grond van artikel 3 van het koninklijk besluit van 12 april 1977 tot inrichting van de officiële vertegenwoordiging van de landbouw.

Op grond van artikel 4 van datzelfde besluit worden aan de Landbouwcomices voor het organiseren van activiteiten toelagen verleend die vooraf door de bevoegde overheid zijn erkend, o.m. veeprijskampen. De Landbouwcomices zijn verenigingen van natuurlijke personen, met een officieel vertegenwoordigend karakter.

De N.A. is daarom van oordeel dat zij belast zijn met een taak die de grenzen van een privaat bedrijf te buiten gaat en die de wet of de openbare machten hun hebben toevertrouwd in het belang van het algemeen, overeenkomstig artikel 1, §1, 2°, van de gecoördineerde taalwetten.

Overeenkomstig artikel 33, § 1, 2e lid, dient de Landbouwcomice van Leuven, een gewestelijke dienst met zetel te Leuven en waarvan de werkkring uitsluitend gemeenten omvat uit het Nederlandse taalgebied, haar berichten en mededelingen bestemd voor het publiek, uitsluitend te stellen in de taal van het gebied, namelijk het Nederlands.

De klacht is gegrond.

(Advies 22.265/II/N van 19 december 1990.)

DEEL IV

Bijzonder verslag van de Franse afdeling

I. GEWESTELIJKE DIENSTEN

Berichten en mededelingen aan het publiek

- Perwez, verkeersborden E 411:

gebruik van de schrijfwijze "Tienen" op een verlicht verkeersbord op de autoweg E 411, uitrit Thorembais - Sint-Truiden.

De provinciale directie van het Bestuur der wegen van Brabant - een gewestelijke dienst in de zin van artikel 35, § 1, van de gecoördineerde taalwetten - heeft dat bord geplaatst op het grondgebied van een gemeente zonder speciale regeling van het Franse taalgebied. Op die plaats moet een bericht bestemd voor het publiek, in het Frans zijn gesteld.

Conform het koninklijk besluit van 24 juni 1988 houdende rangschikking van de gemeenten en tot vaststelling van de schrijfwijze van de gemeentenamen is de wettelijke vertaling van Tienen, "Tirlemont". Het is dus deze laatste schrijfwijze die moest worden gebruikt op de plaats waar het verkeersbord werd aangebracht.

(Advies 22.050/II/PF van 21 juni 1990.)

II. DIENSTEN WAARVAN DE WERKKRING HET HELE LAND BESTRIJKT

Betrekkingen met particulieren

- Postcheque:

Franstalige brief in een envelop met Nederlandstalige vermelding "De Post", gestuurd aan een inwoner van Verviers.

De Postcheque wordt beschouwd als een uitvoeringsdienst met zetel te Brussel-Hoofdstad, waarvan de werkring het hele land bestrijkt.

In zijn betrekkingen met particulieren moet hij, krachtens artikel 41, § 1, waarnaar artikel 44 van de gecoördineerde taalwetten verwijst, die van de drie talen gebruiken waarvan de betrokken particulieren zich hebben bediend.

Indien die taal niet bekend is, moet hij voortgaan op het vermoeden dat de taal van de particulier dezelfde is als die van het gebied waarin deze woont.

Anderdeels zegt de vaste rechtspraak dat een envelop deel uitmaakt van de brief en dat het briefhoofd, net als de andere vermeldingen die erop voorkomen, in dezelfde taal moeten gesteld zijn als de brief zelf.

(Advies 22.121/II/F van 21 juni 1990.)

III. DIENSTEN VAN DE GEMEENSCHAPS- EN GEWESTEEXECUTIEVEN

Taalkennis van het personeel

- Waalse Gewestexecutieve:

vraag om advies betreffende het gewettigd zijn van een taalexamen over de kennis van een vreemde taal (in casu Engels of Italiaans), dat zou worden opgelegd aan kandidaten voor de samenstelling van een zes ambtenaren sterke wervingsreserve voor de diensten van de algemene directie van de Buitenlandse betrekkingen en van de algemene directie van Economie en Tewerkstelling.

De Franse afdeling herinnert aan de bepalingen van artikel 36, § 1, 2e en 3e, 1e lid, van de gewone wet tot hervorming der instellingen van 9 augustus 1970, krachtens welke, in een gelokaliseerde dienst van de Waalse Gewestexecutieve, niemand tot een ambt of betrekking mag benoemd of bevorderd worden, zo hij de bestuurstaal - hier, het Frans - niet kent. Die kennis wordt vastgesteld volgens artikel 15, § 1, van de gecoördineerde taalwetten.

De voornoemde bepaling sluit in principe uit dat de kennis van een andere taal zou worden geëist.

De V.C.T. - verenigde afdelingen - heeft evenwel aangenomen dat van die regel wordt afgeweken in specifieke gevallen en om functionele redenen die eigen zijn aan bepaalde betrekkingen. Elk geval moet evenwel vooraf aan haar advies worden voorgelegd (cfr. adviezen van de verenigde afdelingen, 3682 van 16 mei 1974, 14.219 van 24 maart 1983 en 18.097 van 9 oktober 1986).

Gelet op die rechtspraak en rekening houdend met de verantwoording van het voorgelegde geval, is de Franse afdeling van oordeel dat de geëiste kennis van, in het ene geval het Engels, en in het andere geval het Italiaans, niet strijdig is met de geest van de gecoördineerde taalwetten.

Het staat de Waalse Gewestexecutieve derhalve vrij, in het programma van het wervingsexamen, een taalexamen op te nemen waardoor kan worden uitgemaakt of de kandidaten het Engels of het Italiaans kennen op een manier die aangepast is aan het ambt waarnaar zij dingen.
(Advies 22.206/I/F van 25 oktober 1990.)

DEEL V
Bijzondere rubrieken

I. ALGEMENE VOLKS- EN WONINGTELLING IN 1991
(Nationaal Instituut voor Statistiek)

A. Taal van de telformulieren:

het rechtstreeks sturen van geïndividualiseerde formulieren door de centrale dienst aan de particulier kan bepaalde moeilijkheden scheppen, enerzijds, wat de betrekkingen tussen de particulier en de centrale dienst betreft, anderzijds, wat de betrekkingen tussen de particulier en de teller aangaat.

Derhalve stelt de Commissie de volgende oplossing voor:

- Het regionaal centrum te Antwerpen, dat bevoegd is voor de gemeenten van de provincies Antwerpen en Limburg, en het regionaal centrum te Gent, dat bevoegd is voor de gemeenten van de provincies Oost- en West-Vlaanderen, worden beschouwd als gewestelijke diensten in de zin van artikel 34, § 1, van de gecoördineerde taalwetten.

Een dergelijke gewestelijke dienst gebruikt in zijn betrekkingen met een particulier de taal die te dezer zake is opgelegd aan de plaatselijke diensten van de woonplaats van de betrokken particulier; in casu het Nederlands voor de particulieren uit gemeenten zonder speciale regeling (art. 12, 1e lid, gecoördineerde taalwetten) en, wat de taalgrensgemeenten betreft, die van beide talen (Frans of Nederlands), waarvan de betrokkene het gebruik heeft gevraagd (art. 12, 3e lid).

- Het regionaal centrum te Charleroi, dat bevoegd is voor de gemeenten van de provincies Henegouwen en Namen, is eveneens een dienst bedoeld door artikel 34, § 1, van de gecoördineerde taalwetten, die in zijn betrekkingen met een particulier de taal gebruikt die te dezer zake opgelegd is aan de plaatselijke diensten van de woonplaats van de betrokkene. In casu is dit het Frans m.b.t. particulieren die in gemeenten zonder speciale regeling wonen (art. 12, 1e lid) en in de taalgrensgemeenten die van beide talen - het Nederlands of het Frans - waarvan de particulier zich heeft bediend of het gebruik heeft gevraagd (art. 12, 3e lid).
- Het regionaal centrum te Luik dat bevoegd is voor de provincies Luik en Luxemburg, is een dienst bedoeld door artikel 36, § 1, van de gecoördineerde wetten.

Voor zijn betrekkingen met particulieren is het onderworpen aan de regels die gelden voor de plaatselijke diensten. Wat de particulieren betreft die wonen in gemeenten zonder speciale regeling van het Franse taalgebied is de taal die moet worden gebruikt, het Frans (artikel 12, 1e lid).

T.a.v. particulieren van de gemeenten uit het Malmedyse of van het Duitse taalgebied is de taal die moet worden gebruikt het Frans of het Duits, naargelang van de taal waarvan de betrokken particulier zich heeft bediend (artikel 12, 2e lid).

- Het regionaal centrum van Brussel, dat bevoegd is voor de gemeenten van de provincie Brabant, is een dienst als bedoeld door artikel 35, § 1, b van de gecoördineerde taalwetten. De dienst is onderworpen aan hetzelfde stelsel als dat van de plaatselijke diensten van Brussel-Hoofdstad.

Artikel 19 van die wetten bepaalt dat iedere dienst van Brussel-Hoofdstad in zijn betrekkingen met een particulier de door deze gebruikte taal gebruikt, voor zover die taal het Nederlands of het Frans is.

Voor dat centrum kunnen evenwel dezelfde moeilijkheden rijzen als die welke werden vermeld i.v.m. een verzending door de centrale dienst, meer bepaald, wat de gemeenten zonder speciale taalregeling betreft. De tellers kunnen immers enkel de taal van het gebied gebruiken.

Het regionaal centrum zou derhalve kunnen worden georganiseerd, rekening houdend met de taal of talen waarvan de gecoördineerde wetten aan de gemeenten het gebruik opleggen i.v.m. de betrekkingen met de particulieren.

Het centrum zou kunnen worden opgesplitst in afdelingen die evenzoveel gewestelijke diensten zouden zijn, bevoegd voor een gedeelte van Brabant.

Tal van niet limitatieve opties zijn in casu mogelijk.

- Een eerste optie omvat:

- 1) een afdeling voor de gemeenten zonder speciale regeling van het Nederlandse taalgebied, die de formulieren enkel in het Nederlands zou verzenden (art. 33, §§ 1 en 2, van de gecoördineerde taalwetten);
- 2) een afdeling voor de gemeenten zonder speciale regeling van het Franse taalgebied, die de formulieren enkel in het Frans zou verzenden (art. 33, §§ 1 en 2);
- 3) een afdeling voor de 19 gemeenten van Brussel-Hoofdstad, de 6 randgemeenten en de taalgrensgemeente Bever; in dit geval zou de taal van de formulieren die zijn van de particulier, voor zover het gaat om het Nederlands of om het Frans (art. 35, § 1, b, en artikel 19).

- Een tweede optie omvat:

- 1) een afdeling bevoegd voor de gemeenten van het arrondissement Nijvel die de formulieren uitsluitend in het Frans verstuurt (art. 33, §§ 1 en 2);

2) een afdeling bevoegd voor de arrondissementen Leuven en Halle-Vilvoorde (een dergelijke gewestelijke dienst wordt beschouwd als vallende onder toepassing van artikel 34, § 1, b, volgens het advies 18.102 van 30 april 1987); in dat geval is de taal van de formulieren het Nederlands voor de gemeenten zonder speciale taalregeling (art. 12); voor de 6 randgemeenten en de taalgrensgemeente Bever is de taal van de formulieren het Nederlands of het Frans, naargelang van de taal van de particulieren (art. 25 en art. 12, 3e lid); 3) een afdeling die bevoegd is voor de 19 gemeenten van het arrondissement Brussel-Hoofdstad; in dit geval is de taal van de formulieren die welke door de betrokkene wordt gebruikt, voor zover die taal het Nederlands of het Frans is (art. 35, § 1, a, en art. 19).

- Teneinde de formulieren in de taal van het gebied te kunnen versturen aan de particulieren van de Brabantse gemeenten zonder speciale regeling, zou een derde optie erin bestaan de eentalig Franse gemeenten te hechten aan het regionaal centrum van Luik of Charleroi, en de eentalig Nederlandse aan dat van Antwerpen of Gent. Alleen de 19 gemeenten van Brussel-Hoofdstad, de 6 randgemeenten en Bever, een taalgrensgemeente, zouden dan van het regionaal centrum Brussel afhangen. Dat zou de toepassing van artikel 19 beperken tot de getelden van die gemeenten.

Zo de taalidentiteit van een particulier uit het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad niet bekend is, moeten de formulieren in het Frans en in het Nederlands worden verstuurd.

B. Betrekkingen tussen de gemeentelijke tellers en de particulieren

In de gemeenten zonder speciale taalregeling van het Franse en het Nederlandse taalgebied, gebeuren de betrekkingen tussen de gemeentelijke tellers en de particulieren in de taal van het gebied (art. 12, 1e lid, gecoördineerde taalwetten)

In de gemeenten van het Duitse taalgebied en in de gemeenten uit het Malmédysse, gebeuren die betrekkingen in het Duits of in het Frans, naargelang van de keuze van de particulier (art. 12, 2e lid, gecoördineerde taalwetten).

In de taalgrensgemeenten, de randgemeenten en de gemeenten van Brussel-Hoofdstad, grijpen die betrekkingen plaats in het Frans of in het Nederlands, volgens de keuze van de particulier (art. 12, 3e lid, art. 19, art. 25, gecoördineerde taalwetten).

(Advies 22.163/I/PNF van 6, 13 en 27 september 1990.)

II. TAALEXAMENS

Met toepassing van artikel 61, § 4, van de gecoördineerde taalwetten is de V.C.T. gemachtigd tot het houden van toezicht op de taalexamens die met of zonder medewerking van het V.W.S. worden georganiseerd en tot het sturen van waarnemers naar die examens.

Zoals in vorige verslagen reeds werd gezegd, moest de controle die door middel van waarnemers wordt uitgeoefend, wat het V.W.S. betreft, beperkt blijven tot de examens van niveau 1, zulks, ingevolge een gebrek aan gepast personeel bij de V.C.T.

Die beperking werd evenwel slechts toegepast i.v.m. het V.W.S. De waarnemers van de V.C.T. werden inderdaad geregeld uitgezonden naar aanleiding van examens die werden georganiseerd door plaatselijke overheden van de taalgrens (gemeenten en O.C.M.W.) alsook naar aanleiding van examens die door de plaatselijke overheden van Brussel-Hoofdstad werden georganiseerd ten gunste van kandidaten die konden bogen op de overgangsmatregelen waarin werd voorzien door artikel 53, § 4. De examens grijpen plaats onder het stelsel waarin het koninklijk besluit van 28 februari 1933 voorziet.

Wat de samenstelling van de examencommissie betreft, heeft de V.C.T. haar standpunt gehandhaafd op het stuk van de te volgen rechtspleging: de adequate beoordeling van de taalkennis kan slechts worden bereikt wanneer de punten worden toegekend door examencommissieleden die op een onweerlegbare manier daartoe bevoegd zijn; die bevoegdheid volgt, enerzijds, uit het bezit van de gepaste diploma's en, anderzijds, uit de uitoefening van de functie die met die diploma's overeenstemt.

De V.C.T. bevestigt haar advies 15.296/II/P van 23 februari 1984 aan de Vaste Wervingssecretaris waarbij gepreciseerd werd dat wat de taal van de leden van de examencommissies betreft noch het koninklijk besluit van 30 november 1966 tot vaststelling van de voorwaarden voor het uitreiken van de bewijzen omtrent de taalkennis voorgeschreven bij artikel 53 van de voornoemde gecoördineerde wetten, noch de wijzigende besluiten, noch het reglement van orde van 23 december 1966 voor de organisatie van de taalexamens bepaald bij het reeds vernoemde koninklijk besluit van 30 november 1966, enigerlei specifieke bepalingen i.v.m. hun taalrol bevatten.

Bovendien bevestigt de V.C.T. haar vroegere adviezen (630 van 20 mei 1965 en 1525 van 24 juni 1966) waarin zij reeds gesteld heeft dat de examinatoren alle waarborgen moeten bieden wat hun bekwaamheid betreft om een oordeel te vellen over de waarde van de vereiste taalkennis; in dit kader heeft de V.C.T. het V.W.S. gevraagd op voorhand de samen-

stelling van de examencommissie te kennen, met aanduiding van het onderwijs dat elk van de leden ervan heeft genoten of de academische graad die de betrokkenen hebben behaald. In geen van beide adviezen werd er geoordeeld dat de taalrol van de examinatoren wettelijk zou vastgesteld zijn.

Om billijkheidsredenen en met het oog op een uniforme beoordeling, verkiest het V.W.S. steeds dezelfde examinatoren aan te stellen.

De V.C.T. bevestigt haar vroeger standpunt waarbij zij adviseert dat de taalrol van de examinatoren niet wettelijk geregeld is.

III. TAALGEBRUIK IN DE BEDRIJVEN (art. 52)

- Novotel Brussels (Grasmarkt 120 te Brussel):
kasrekeningen voor de klanten niet tweetalig of met Engelse vermeldingen.

In haar advies 85 van 4 februari 1965, stelt de V.C.T. het volgende: wanneer de factuur bij geen enkele wet of reglement is voorgeschreven, valt zij niet onder toepassing van artikel 41, § 1, van de wet van 2 augustus 1963 op het gebruik van talen in bestuurszaken (nu artikel 52 van de gecoördineerde taalwetten).

Het koninklijk besluit van 23 juli 1969 met betrekking tot de regeling van de voldoening van de belasting over de toegevoegde waarde, stelt in zijn artikel 8bis dat de belastingplichtige ertoe gehouden is aan zijn kant een rekening of ontvangstbewijs uit te reiken, ten aanzien van de nagenoemde handelingen: "2° het verschaffen van maaltijden en van dranken die worden verbruikt bij die maaltijden, door de exploitant van een restaurant."

Aangezien het kwestieuze document enkel betrekking heeft op het verbruik van dranken bij Novotel Brussels, is de aflevering van een factuur, een rekening of een ontvangstbewijs niet vereist.

Derhalve valt het bewuste document niet onder toepassing van artikel 52, § 1, van de gecoördineerde taalwetten.
(Advies 22.110/II/PN van 5 juli 1990.)

- Carpet-Land:
eentalig Franse factuur voor een Nederlandstalige.

Krachtens artikel 52, § 1, van de gecoördineerde taalwetten gebruiken de private nijverheids-, handels- of financiebedrijven voor de akten en bescheiden, die voorgeschreven zijn bij de wetten en reglementen, de taal van het gebied

waar hun exploitatiezetel of onderscheiden exploitatiezetels gevestigd zijn.

Daar de factuur van de firma Carpet-Land uitgaat van een exploitatiezetel te Anderlecht (Brussel-Hoofdstad), heeft Carpet-Land de keuze tussen het gebruik van het Nederlands of het Frans.

De klacht is dus ontvankelijk, maar niet gegrond, daar de firma Carpet-Land met exploitatiezetel te Anderlecht ofwel het Nederlands ofwel het Frans kan gebruiken bij het opstellen van haar facturen.

(Advies 22.027/II/PN van 22 maart 1990.)